ŠAHOVSKI GLASNIK

8

KOLOVOZ 1991.

Iz sadržaja:

YU ISSN 0350-2570

CIJENA 43,00

MÜNCHEN 1991.
—
BUENO AIRES 1991.
—
PROBLEMSKI DIO

TARRASCH
—
PARTIJE S RAZNIH TURNIRA

24896

ŠAHOVSKI GLASNIK

Organ Hrvatskog šahovskog saveza, Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. pošt. pret. 759. Izlazi mjesečno. Godišnja pretplata za 1991. Din 420, pojedini broj Din 43,60. Pretplata za slanje časopisa u inozemstvo: godišnje Din 700 odnosno USD 25, DEM 42, ATS 300. CHF 35, ITL 30.000, dodatak za avionsku poštarinu za Sjev. Ameriku USD 8, Juž. Ameriku USD 9, Australiju AUD 10 • Odgovorni urednik: velemajstor Dražen Marović • Tehnički urednik: Željko Kiseljak • Izdavač: »Šahovska naklada«, RZ Šahovskog saveza Hrvatske • Adresa redakcije i uprave: 41000 Zagreb, Bogovićeva 7/1, 2. stub. ili pošt. pretinac 759, telefon (041) 273-692, žiro-račun: Šahovski savez Hrvatske, Zagreb, 30102-678-3941 • Za izdavača: oec. Nada Krajcar • Tisak: TIP »A. G. Matoš«, Samobor • Oslobođeno poreza na promet rješenjem Sekretarijata za prosvjetu RH br. 4731/2 od 2. XI. 1972.

Turniri, turniri . . .

Marostica (VI) 8–15. IX. glavni i sporedni turniri, 9 kola, Švicarac. Informacije: Circolo Scacchi Marostica, Via S. Antonio 18 – I-36063 Marostica (VI)
Montigny le Bretonneux, 22–28. VII, informacije: 30.44.19.41 (14–19 sati);
Cannes, 1. 8. VIII, 93.39.41.39.
Berlin 27. VII–4. VIII., Wolfgang Krajewski Lichtenrader Str 47, D-1000 Berlin 44;
Catania, 3–11. VIII., tel. 095-573834 (B. Intravaia);
S. Benedetto del Tronto 24–31. VIII., tel. 0735-659537/751238;
Budimpešta, 21. VIII – 30. VIII, 9. kola. Informacije: Nagy Laszlo, Telefon: (36-1) 1149-304 (18–22 sati)
Imperia, 24–31. VIII., tel. 0183-60906 (E. Bonjean);
Forli, 7-15. IX., tel. 0543-34100 (F. Ferucci).

TJEDNIK

»VJESNIKOV KVIZ«

uz bogati enigmatski sadržaj donosi u svakom broju
3 STRANICE ŠAHOVSKIH PRILOGA
koje uređuje IM Mario BERTOK

»Vjesnikov Kviz« možete nabaviti na svakom novinskom kiosku ili preko redakcije »KVIZ«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4

ŠAHOVSKI GLASNIK

GOD. LVI ZAGREB, KOLOVOZ 1991. BROJ 8

VELEMAJSTORSKI TURNIR U MÜNCHENU

MÜNCHEN 1991.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	BODOVI	MJESTO
1	CHRISTIANSEN		1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	9 1/2	1
2	BELJAVSKI	1/2		1	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	1	1	1	1/2	0	8	
3	HERTNECK	0	0		1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	8	
4	HÜBNER	1/2	1/2	1/2		1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1	1	1	1	8	
5	GELFAND	0	1/2	1/2	1/2		0	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	8	2-5
6	NUNN	0	1/2	0	1/2	0		1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	0	7 1/2	6
7	ANAND	1/2	1	0	1/2	0	0		0	1/2	1	1	1	1/2	1	7	7
8	J. POLGAR	0	0	0	1	1/2	1/2	1		0	1	1/2	0	1	1	6 1/2	8
9	HORT	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1		0	1/2	1/2	1/2	1/2	6	9
10	LOBRON	1/2	0	0	1/2	0	0	0	0	1		1	1	1/2	1	5 1/2	10
11	Z. POLGAR	1/2	0	1/2	0	1/2	0	0	1/2	1/2	0		1	1	1/2	5	
12	JUDASIN	1/2	0	1/2	0	0	1/2	0	1	1/2	0	0		1	1	5	11-12
13	KINDERMANN	0	1/2	1/2	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1/2	0	0		1/2	3 1/2	
14	WAHLS	0	1	0	0	0	1	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2		3 1/2	13-14

CHRISTIANSEN—NUNN
Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. Sge2 c5 7. d5 e6 8. Sg3 ed5 9. cd5 Sa6

Nastala pozicija karakteristična je za Ben Oni s donekle neobičnim položajem skakača na g3. Potezom u tekstu, postavom skakača na c7, crni podupire nastup svojih pješaka na daminom krilu.

U praksi se nepreciznim pokazalo 9. . . . a6 10. a4 h5 11. Lg5 Db6 12. Dd2 Sh7 zbog 13. a5! Dc7 14. Lh6 h4 15. Lg7: Kg7: 16. Sge2 Sd7 17. Sd1! s jasnom prednošću, Dohojan — Vera, Rim 1990.

Zanimljivo je, stoga, odmah 9. . . . h5 10. Lg5 Db6 11. Dd2 Sh7 12. Le3 Sd7 13. Sge2 Se5 14. Sf4 a6 15. Le2 Da5 16. 0—0 b5 17. Dc2 Ld7 18. Ld2 Db6 19. Le3 Sc4 sa zanimljivom igrom i obostranim šansama, Gulko — Spraggett, Hastings 1989/90.

10. Le2 Sc7 11. 0—0 Tb8 12. Lf4

Bijeli ne gubi vrijeme na preventivne poteze poput 12. a4, već is-

pravno postavlja svoje figure za borbu u centru. Uostalom, ništa ne daje 12. a4 a6 13. a5 b5 14. ab6 Tb6: s protuigrom.

12. ... b5 13. Dd2 Te8 14. Kh1 h5

Krilni nastup nije bio neophodan. Alternativa je bila 14. ... b4, odbacujući skakača na prvi red prije nego bijeli poveže svoje topove.

15. Lg5 Dd7?!

I sad je prirodnije bilo odmah 15. ... b4 16. Sd1 Dd7 (Sumnjivo je 16. ... Sb5?! 17. Lb5: Tb5: 18. Df4! i crni je trajno vezan) uz 17. ... Sb5 ili 17. ... Sh7.

16. Tae1 b4 17. Sd1 Sb5 18. Lc4 Sd4 19. Se2 Se2: 20. Te2: Dc7?

Prirodna je želja crnog da postavom skakača na d7 drži kontrolu nad važnim poljem e5, međutim za to neće biti vremena. Ispravno je bilo 20. ... Sh7.

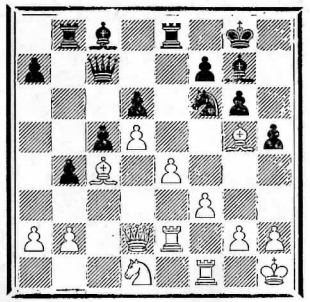

21. e5!

Karakterističan prodor u sličnim pozicijama kojim se otvara put d-pješaku. Inicijativa bijelog sad poprima ozbiljne razmjere.

21. ... Te5:

Crni pokušavaju izmjenama olakšati obranu, jer 21. ... de5 22. d6 Dc6 23. Se5 Le6 24. Td1, ili 24. Le6: Te6: 25. Sc4, jednako vodi teškoj obrani.

22. Te5: de5 23. d6 Dc6 24. Se3 La6?!

Posljednja greška. Crni i dalje teži izmjenama, ali potez u tekstu dopušta krajnje neugodan udar u centru, nakon čega lovački par i slobodan d-pješak bijelog dominiraju šahovnicom. Valjalo je spriječiti uskok skakača na d5 putem 24. ... Kf8, jer na 25. Sd5?! ide 25. ... Dd6: 26. Sf6: Dd2: 27. Sh7+ Kg8 28. Ld2: Kh7: 29. Lf7: Lf5.

25. Sd5! Sd5:

Prijetnja na e7 ne ostavlja crnom drugi izbor.

26. Ld5: Dd7 27. Te1! Te8

Priprema 28. ... Lf8, što odmah nije išlo radi 28. Te5: Dd6: (Ili 28. ... Ld6: 29. Te7! Le7: 30. Lf7:+) 29. Df4 Dc7 30. Le7.

28. Tc1! e4

Pokušaj aktivne obrane, jer se pokazuje da opet ne ide 28. ... Lf8 29. Tc5: Ld6: 30. Tc6 s dvostrukom prijetnjom uzimanja na a6 i d6, dok je na 28. ... Tc8 moguće i 29. Le3 i 29. Le7.

29. fe4 Ld4

Naizgled je sve u redu, no slijedeći fini odgovor ruši sve nade crnog.

30. Lc6! Dc6: 31. Dd4: cd4

Konačnica je lako izgubljena, ali na 31. ... Te4: ide 35. De4: uz d7.

32. Tc6: Lb5 33. Tc7 Te4: 34. h3 f6 35. Lh6 d3 36 d7 Td4 37. Tc8+ Kh7 38. d8D Td8: 39. Td8: Kh6: 40. Kg1 f5 41. h4 Kg7 42. Kf2 Kf6 43. Ke3 Ke5 44. g3. Crni predaje.

BELJAVSKI — LOBRON

Damina indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. g3 La6 5. b3 Lb4+ 6. Ld2 Le7 7. Lg2 c6 8. Lc3 d5 9. Se5 Sfd7

Ovu smo varijantu često mogli vidjeti i u mečevima između Kasparova i Karpova. Crni mora odmah ugroziti protivnički centar, jer na 9. ... 0—0 bijeli igra 10. Sd2 Sfd7 11. Sd3! Sf6 12. e4 Sbd7 13. 0—0 s prostornom prednošću. Lptujen—Portisch, Manila 1990.

10. Sd7: Sd7: 11. Sd2 0—0 12. 0—0 Tc8

Hübner je u 7. partiji meča protiv Timmana u Sarajevu 1991. iskušao 12. ... b5 13. Te1 bc4 14. bc4 Sb6, dok potezom u partiji crni priprema udar c6—c5.

13. e4 c5

Najprincipijelniji odgovor, premda je u praksi igrano i 13. ... b5, 13. ... dc4 i 13. ... de4.

14. ed5 ed5 15. dc5 dc4 16. c6!

Sjećam se kad mi je prije par godina velemajstor Gheorghiu u Berlinu ushićeno pokazivao ovaj potez nakon lijepe pobjede protiv Cserne, smatrajući to oborenjem cijele ideje crnog. Kasnije su nađena poboljšanja igre za crnog, no ova nam partija otkriva nove mogućnosti bijelog.

16. ... cb3 17. Sc4!

Neočekivana ali ne i nova ideja! Igrano je to već u partiji Karpov — Polugajevski, Haninge 1990.

Gheorghiu je protiv Cserne igrao 17. Te1 i poslije pogrešnog 17. ... b2? 18. Lb2: Sc5 19. La3 Ld6 20. Sb3 Sd3 21. Ld6: Dd6: 22. Sc1! Tfd8 23. Sd3: Ld3: 24. Da4 a5 25. Tad1 Dc7 26. Lh3 b5 27. Dh4 crni je zbog prijetnje 28. Td3: uz Lf5 već morao potpisati predaju.

Kasnije su na 17. Te1 crni našli ispravno 17. ... Lb5!. Na primjer: 18. Sb3: Lc6: 19. Lg7: Kg7: 20. Sd4 Lg2: 21. Sf5+ Kh8 22. Te7: Lh3! 23. Dd4+ Se5! 24. De5:+ (Slabije je 24. Te5: Dd4: 25. Sd4: Tfd8 s boljom konačnicom crnog, Černin — Browne, Lugano 1989) 24. ... f6 25. De2 Lf5: 26. Td1 Lg4! i tu je sklopljen remi, Jusupov — Sax, Rotterdam 1989.

17. ... b2

Tako je reagirao i Polugajevski protiv Karpova. Sigurnije, međutim, izgleda 17. ... Lc4: 18. Dg4 Lf6 19. Dc4: (Ili 19. Lf6: Df6: 20. cd7 Tc7 21. Tfd1 Le6) 19. ... b2 20. Tad1 Lc3:! 21. Dc3: Df6 22. Df6: Sf6: 23. Td2 Tf18, premda bijeli tu zadržava izvjesnu prednost u konačnici.

18. Lb2: Lc4: 19. cd7

Tek je ovo nov potez, koji, međutim, Polugajevski kritizira u komentaru partije s Karpovom. Karpov je ovdje igrao 19. Dg4 i poslije 19. ... Lf6 20. Lf6: Df6: 21. Dc4: Se5 crni je održao ravnotežu.

19. ... Tc7 20. Le5

Indirektno brani pješaka d7: 20. ... Td7:? 21. Dg4, dok poslije 20. ... Lf1: 21. Lc7: Dc7: 22. Lf1: Td8 23. Lh3 g6 24. Dd5 prednost bijelog ne izaziva sumnju.

20. ... Tc5 21. Te1 Le6 22. Dd4!

Polugajevski analizira tek 22. Ld4 Tc7 23. Te6: fe6 24. Dg4 Tf7! s prednošću crnog.

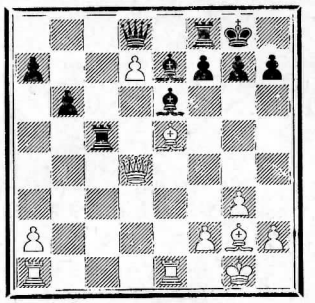

22. ... Te5:?

Ovaj privlačan rasplet neće završiti dobro po crnog. Nije bilo dobro niti 22. ... f6? 23. Ld6 Ld6: 24. Dd6: Ld7: 25. Tad1, međutim crni je morao pristati na nešto slabiju konačnicu poslije 22. ... Dd7: 23. Dd7: Ld7: 24. Lg7: (Ništa ne daje 24. ... Te8.

23. Te5: Lf6 24. Td1 Dc7

Pokazuje se da na 24. ... Ld7: slijedi 25. f4!, dok u slučaju 24. ... Dd7: 25. Dd7: Ld7: 26. Te3 crni ostaje bez kompenzacije za kvalitet.

Stvari, međutim, i dalje izgledaju opasno po bijelog, no on se s pravom uzdao u svog d-pješaka i sve ide točno za tempo!

25. Dd6!!

Crni svakako nije uočio ovaj razoran potez koji ruši sve planove crnog.

25. ... Le5: 26. Df8:+! Kf8: 27. d8D+ Dd8: 28. Td8:+ Ke7 29. Td2 b5 30. Ld5 a5

Duži otpor pružalo je 30. ... Lc8, dok je sad ostatak partije samo stvar tehnike.

31. Le6: Ke6: 32. f4 Lc3 33. Td3 b4 34. Kf2 Lb2 35. Ke2 Lf6 36. Te3+ Kd5 37. Kd3 a4 38. Te4 Kc5 39. Tc4+ Kb5 40. Tc7 b3 41. ab3 Kb6 42. Tf7: a3 43. Kc2. Crni predaje.

CHRISTIANSEN — WAHLS

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 c6 6. Le3 a6

Ovo otkriće američkih igrača početkom šezdesetih godina danas vrlo rijetko susrećemo u praksi.

7. a4 a5 8. Ld3 Sa6 9. Tc1 e5 10. Sge2 Sd7

U partiji Salov — Byrne, Reykjavik 1986, crni je nastavio 10. ... Sb4 11. Lb1 Sd7 12. 0—0 0—0 13. f4! De7 14. Dd2 ed4 15. Sd4: s prednošću bijelog.

11. d5 Lh6

Prirodna je želja crnog da nakon blokade u centru teži izmjeni crnopoljnih lovaca, pa ipak je pitanje da li je to dobar izbor i nije li bilo bolje 11. ... Sdc5 12. Lb1 0—0.

12. Lh6: Dh4+ 13. Sg3 Dh6: 14. 0—0 De3+

Ideja povezana sa slijedećim popuštanjem napetosti u centru izgleda privlačno, no tu se krije zamka za crnog.

15. Kh1 Sb4?

Da je znao slijed događaja, crni bi sigurno izabrao brz povratak dame u obranu osjetljivih točaka putem 15. ... Db6.

16. Lb1 cd5

Crni dosljedno slijedi svoju ideju, premda skoro da nema drugog izbora jer je prijetilo 17. dc6, a poslije 16. ... Dd4 17. De2 uz Tfd1, ili 16. ... Dc5 17. Dd2 uz Tfd1 bijeli postiže jasnu prednost.

17. Sb5!

To je ono na što je crni zaboravio. Točka d6 je kobna za njega.

17. ... Db6 18. ed5!

Otvara dijagonalu bjelopoljnom lovcu i polje e4 za uskok skakača, što crni mora spriječiti. Postaje očevidno da je crni izgubio strateški bitku u otvaranju.

18. ... f5 19. Dd2 0—0 20. f4 e4

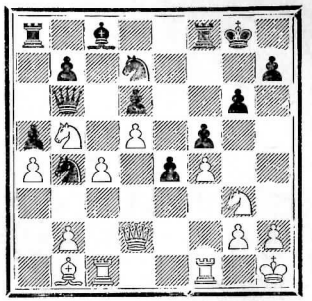

21. Le4:!

Prirodna poziciona žrtva figure za tri pješaka, pri čemu valja imati na umu da je »aktivan« skakač na b4 zapravo izvan igre.

21. ... fe4 22. Se4: Sc5 23. Sbd6: Lf5

Crni pokušava održati blokadu na c5. Pogubno bi bilo 23. ... Sa4:? 24. c5 uz 25. b3.

24. Dd4 Le4: 25. Se4: Sba6 26. d6 Sd7

Zbog prijetnje 27. Sf6+ crni mora napustiti blokadu polja c5.

27. c5 Db3 28. Tf3 De6 29. Sg5 Df5 30. Dc4+ Kh8 31. Se6 Tf6 32. Te3 Tc8 33. h3!

Neočekivano se i dama na f5 našla u opasnosti. Prijeti 34. g4.

33. ... Sb4 34. Tce1 Dd5

Nije išlo 34. ... Sc5: zbog 35. d7, a poslije 34. ... Sc2 35. Te4! Se1: 36. g4 ne ide 36. ... Tc5: 37. Sc5: Dc5: 38. Te8+ Kg7 39. Tg8+ Kh6 40. g5+ Kh5 41. De2+ s matiranjem, ili 36. ... Sb6 37. d7!.

35. Dc3 Sa2

Vjerojatno pod utjecajem vremenskog tjesnaca crni griješi i odmah gubi, premda je na otpornije 35. ... Kg8 moguć jedan ovakav nastavak: 36. Sc7! Dc5: 37. Te8+ Tf8 (Ili 37. ... Te8: 38. Te8:+ Tf8 39. Tf8:+ Kf8: 40. Se6+) 38. Db3+ Kh8 39. Tc8: Tc8: 40. Df7 Dd6: 41. Te7 i bijeli dobiva.

36. Da5: b6 37. Da7 Dc6 38. Sd4. Crni predaje.

HERTNECK — WAHLS

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0—0 6. Le2 e5 7. 0—0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 c5

Najprincipijelniji odgovor, premda je danas popularnije 9. ... a5.

10. Tb1 b6

Alternativa je bila 10. ... a5 11. a3 s idejom da se još više reduciraju pješaci na daminom krilu.

11. b4 Se8 12. bc5 bc5 13. Sb3 f5

Neki smatraju da ne treba žuriti s ovim nastupom, već preferiraju preventivno 13. ... Kh8. Na primjer: 14. Ld2 f5 15. Sb5 fe4! 16. La5 Dd7 17. Sd2 Df5 18. Sc3 Sf6 s jednakom igrom, Širov — Lanka, Torcy 1990.

14. Lg5 h6

U partiji Polugajevski — G. Timoščenko, Moskva 1990, bijeli je postigao prednost poslije 14. ... Kh8 15. ef5 gf5 16. f4 h6 17. Lh4 ef4 18. Dd2 Sf6 19. Lf6:! Lf6: 20. Lh5! La6 21. Se2 Lc4: 22. Df4:.

15. Le7: De7: 16. Sa5 Sf6 17. Sc6 Dd7

Alternativa je bila 17. ... De8.

18. f3

Učvršćenje centra je svakako prirodnije rješenje od 18. ef5 gf5 19. Tb3 e4, kako je igrano u partiji Pekarek — Sznapik, Varšava 1987.

18. ... h5 19. De1!

Dubok, višestruko koristan potez: oslobađa polje d1 za manevar lovca na a4, štiti polje e3 od eventualnog upada crnopoljnog lovca i otvara mogućnost prebacivanja dame na kraljevo krilo, što će na koncu biti kobno za crnog.

19. ... Lh6 20. Ld1! La6?

Čisti gubitak vremena. Bolje je odmah 20. ... Dg7.

21. La4 Dh7

Dolazilo je u obzir 21. ... Dg7, no crni ima u vidu napredovanje h-pješaka.

22. Lb5 Lc8

Poslije 22. ... Lb5: 23. Tb5: bijeli prodire na daminom krilu.

23. Tb3!

Još jedan fini potez. Vjerovali ili ne, ali bijeli ima u vidu i akciju na kraljevom krilu!

23. ... h4

Ova akcija na kraljevom krilu samo ide bijelom u prilog. Bolje je 23. ... Ld7.

24. ef5 gf5

Crni ne smije prepustiti kontrolu nad poljem e4: 24. ... Lf5: 25. Se4.

25. Se2 h3

Prijetnju 26. f4 s uzimanjem na h4 nije moguće spriječiti putem 25. ... Lg7 zbog 26. Se7+.

26. f4!

Neočekivano crni dospijeva pod jak napad na kraljevom krilu!

26. ... hg2 27. Kg2: e4 28. Dh4 a6 29. La4 Kh8 30. Kh1 Ld7 31. Th3 Sg4 32. Sg3 Tf7?

Dopušta efektnu kombinaciju. Trebalo je vući 32. ... Tae8.

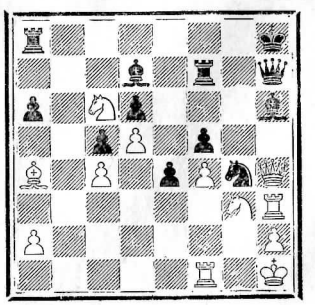

33. Se4:! fe4 34. Sd8! La4:

Crni gubi u svim varijantama:
a) 34. ... Tf8 35. Ld7: Dd7: 36. Se6 Tg8 37. Tg1 itd.

b) 34. ... Tg7 35. Ld7: Td7: 36. Dg4: Tad8: 37. De6 s dobitkom

c) 34. ... Tf6 35. Ld7: Dd7: 36. Se6 Tg8 37. Tg1 Te6: 38. Tg4: Teg6 39. Dh6:+! s prelazom u dobivenu pješačku konačnicu.

d) 34. ... Td8: 35. Dd8:+ Dg8 36. Dg8:+ Kg8: 37. Ld7: Td7: 38. Th4 (Nije jasno 38. Tg1 Tg7 39. Tg4: Tg4: 40. Th6: Tf4: 41. Td6: e3) 38. ... Tg7 39. h3 Se3 40. Te1 Sc2 41. Tc1 i bijeli ostaje s materijalnom prednošću.

35. Sf7:+ Df7: 36. Dg4: Kh7 37. Dg5 Df8

Ili 37. ... Dg6 38. Tg1! Tg8 39. Th6:+.

38. **Tg1 Le8 39. Th6:+.** Crni predaje.

Komentar: **E. Sindik**

NUNN—ANAND

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Sf3 Ld7 6. Le2 Sge7 7. 0—0 cd4 8. cd4 Sf5 9. Sc3 Le7 10. g4 Sh4 11. Sh4: Lh4: 12. Le3 0—0 13. f4 f6 14. ef6 Lf6: 15. Tc1 g6 16. Dd2 Lg7 17. Lf3 Da5 18. Lg2 Kh8 19. Kh1 Tac8 20. h3 Db4 21. Tfd1 b6 22. Lf1 Sa5 23. b3 Lc6 24. Se4 De7 25. Sg5 e5

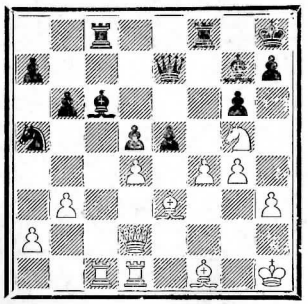

26. Tc6: Sc6: 27. de5 Se5: 28. fe5 h6 29. La6 Tcd8 30. Lf4 Tde8 31. Lb5 hg5 32. Le8: gf4 33. Lg6: Dh4 34. Lf5 f3 35. Dh2 Te8 36. e6 Kg8 37. g5 Lf8 38. De5 Df2 39. Tg1 Te7 40. Lg6. Crni je prekoračio vrijeme.

Z. POLGAR—JUDASIN

Damina indijska

1. d4 Sf6 2. Sf3 e6 3. e3 c5 4. Ld3 Sc6 5. 0—0 d5 6. b3 Ld6 7. Lb2 0—0 8. a3 Dc7 9. c4 cd4 10. ed4 e5 11. de5 Se5: 12. Se5: Le5: 13. Le5: De5: 14. Sd2 Lg4 15. Te1 Dd6 16. Dc2 Tac8 17. h3 Lh5 18. Lf5 Tc7 19. Dd3 Td8 20. Dd4 b6 21. Te5 Te7 22. f4 Dc7 23. Tae1 Te5: 24. fe5 dc4 25. ef6 gf6 26. Df6: c3 27. Se4 c2 28. Dh6 Lg6 29. Sf6+ Kh8 30. Se8. Crni predaje.

HERTNECK—J. POLGAR

Kraljeva indijska

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sf3 0—0 6. Le2 e5 7. 0—0 Sc6 8. d5 Se7 9. Sd2 a5 10. Tb1 Sd7 11. a3 f5 12. b4 Kh8 13. Dc2 ab4 14. ab4 fe4 15. Sce4: Sf5 16. Sf3 h6 17. Ld2 Sf6 18. Ld3 Sh5 19. Ta1 Tb8 20. Sg3 Shg3: 21. hg3 g5 22. g4 Se7 23. Sh2 b5 24. Le4 Lb7 25. Ta3 Tf6 26. Th3 Kg8 27. cb5 Lc8 28. Tc1 Df8 29. Tf3 Tb7 30. Tc3 Tf2: 31. Sf3 Te2 32. Dd3 Te4: 33. De4: Tb5: 34. Tc7: Lb7

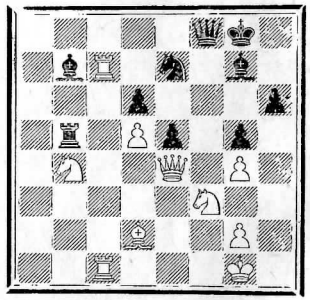

35. Lg5: Ld5: 36. De2 hg5 37. Db5: Lf3: 38. Te7: De7: 39. gf3. Crna predaje.

ANAND—Z. POLGAR

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. Sa3 b5 9. Lf6: gf6 10. Sd5 f5 11. Ld3 Le6 12. 0—0 Ld5: 13. ed5 Se7 14. Sb5: Lg7 15. Sc3 e4 16. Lc4 Da5 17. Se2 Tc8 18. Lb3 Lb2: 19. Tb1 Le5 20. Dc1 Tg8 21. f3 Sd5: 22. Kh1 Tg6 23. fe4 fe4 24. Tf5 Kf8 25. Df1 Sf6 26. Sg3 e3 27. Se4 Dd8 28. Df3

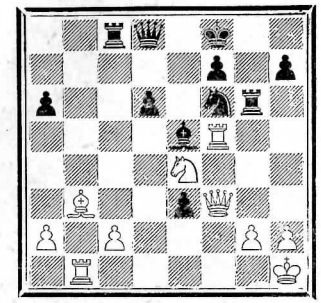

28. ... d5 29. Te5: de4 30. Te4: Dd2 31. Te3: Tg2: 32. Td3 Th2:+ 33. Kg1 De2 34. Tf1 Te8 35. De2: Tee2: 36. Tf6: h5 37. Tf7:+ Ke8 38. Tg7 Kf8 39. Tdd7. Crna predaje.

WAHLS—NUNN

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. Lc6: dc6 5. 0—0 Ld6 6. d4 ed4 7. Dd4: f6 8. Le3 Se7 9. Sbd2 Le6 10. Tfd1 0—0 11. Sc4 Lb4 12. a3 Dd4: 13. Sd4: Lc4: 14. ab4 Tfd8 15. Lf4 Tac8 16. Sf3 Td1:+ 17. Td1: Le6 18. Sd4 Lc4 19. f3 Kf8 20. Kf2 Sg6 21. Lg3 Se5 22. f4 Sg4+ 23. Kf3 Sh6 24. h3 f5 25. ef5 Ld5+ 26. Kf2 Le4 27. c3 Lf5: 28. Lh2 Kf7 29. Sf3 Te8 30. g4 Lc8

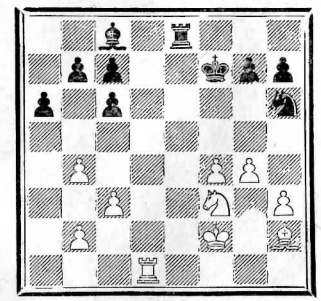

31. f5 g6 32. fg6+ Kg6: 33. Lc7: Sf7 34. Lf4 h5 35. Tg1 hg4 36. hg4 Te4 37. Sh4+ Kg7 38. Kf3 Te8 39. g5 Se5+ 40. Le5:+ Te5: 41. Kf4 Te8 42. Sf3 Tf8+ 43. Ke4 Le6 44. Sd4 Ld5+ 45. Ke5 Kg6 46. Tg3 Td8 47. Tg1 Tf8 48. Kd6 Tf2 49. b3 Td2 50. Kc7 Td3 51. Se2 Tf3 52. Kb7: Lb3: 53. Tc1 Kg5: 54. Sd4 Tf7+ 55. Ka6: Ld5 56. Kb6 Tf6 57. Tg1+ Kh5 58. Kc5. Crni predaje.

KINDERMANN—J. POLGAR

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Dc7 5. Sc3 e6 6. g3 a6 7. Lg2 d6 8. 0—0 Le7 9. Le3 Se5 10. a4 Lf6 11. De2 Ld7 12. Tad1 Tc8 13. Lc1 Db6 14. Sb3 Sc4 15. Td3 Se7 16. Kh1 Sc6 17. f4 Sb4 18. Tdf3 0—0 19. g4 g6 20. f5 ef5 21. gf5 Lg7 22. f6 Lh8 23. Lh3 Lh3: 24. Th3: d5 25. Df3 Tfe8 26. ed5 Dd6 27. Th4 Sc2: 28. Dh3

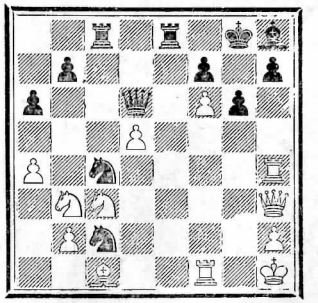

28. ... S4e3 29. Th7: Lf6: 30. Se4 Dd5: 31. Tf6: Te4: 32. Th8+ Kg7 33. Tf7:+ Kf7: 34. Th7+ Kf6. Bijeli predaje.

GELFAND—CHRISTIANSEN

Damina indijska

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 b6 4. a3 Lb7 5. Sc3 g6 6. d5 Lg7 7. Lg5 h6 8. Lh4 0—0 9. e3 a5 10. Ld3 Sa6 11. Lc2 Sc5 12. 0—0 a4 13. e4 d6 14. Sd4 Dd7 15. f4 ed5 16. ed5 Tfe8 17. f5 g5 18. Lg3 La6 19. Sdb5 Sce4 20. Se4: Se4: 21. Le4: Te4: 22. f6 Lb5: 23. cb5 Lh8 24. Tc1 Tae8 25. Dh5

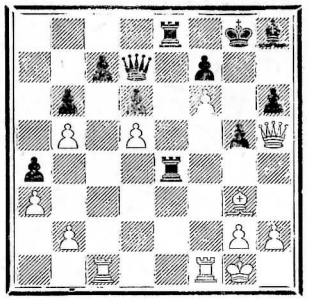

25. ... Db5: 26. Tf5 De2 27. De2: Te2: 28. h4 gh4 29. Lh4: Te4 30. Lf2 Kh7 31. Tc7: Kg6 32. Tf3 Lf6: 33. Tg3+ Lg5 34. Tc6 Tb2: 35. Td6:+ Kf5 36. Tb6: Tb6: 37. Lb6: Te1+ 38. Kf2 Lh4 39. Ke1: Lg3:+ 40. Kd2 Ld6 41. Kc3 La3: 42. Lc7 h5 43. Lg3 Lc5 44. Kc4 a3 45. Kb3 Kf6 46. Lf4 Ke7 47. Le5 f6 48. Lf4 Ld6 49. Lc1 f5 50. Lg5+ Kf7. Bijeli predaje.

NUNN—GELFAND

Pirčevka

1. e4 d6 2. d4 Sf6 2. Sc3 g6 4. Le3 c6 5. Dd2 b5 6. Ld3 Sbd7 7. Sf3 e5 8. de5 de5 9. h3 Lg7 10. a4 b4 11. Se2 a5 12. c3 c5 13. cb4 cb4 14. 0—0 0—0 15. Tfd1 Lb7 16. Lb5 Db8 17. Sg3 Tc8 18. Tac1 Tc1: 19. Tc1: Sf8 20. Lc4 Se6 21. Le6: fe6 22. Sg5 Ta6 23. Td1 h6 24. Dd8+ Dd8: 25. Td8:+ Lf8

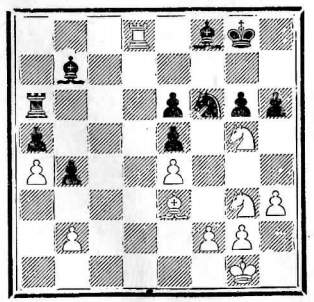

26. Tb8 hg5 27. Tb7: Td6 28. Tb5 Td1+ 29. Kh2 Tb1 30. Te5: Ld6 31. Te6: Lg3:+ 32. Kg3: Kf7 33. Ta6 Se4:+ 34. Kf3 Sf6 35. Ld4. Crni predaje.

ANAND—HERTNECK

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 Se7 5. a3 Lc3:+ 6. bc3 c5 7. Sf3 h6 8. a4 b6 9. a5 Lb7 10. Lb5+ Sd7 11. 0—0 0—0 12. La3 Tc8 13. ab6 ab6 14. Te1 Lc6 15. Ld3 Ta8 16. Sd2 Ta4 17. Lb2 Ta1: 18. Da1: Da8 19. f4 Da4 20. Da4: La4: 21. Ta1 b5 22. dc5 Sc5: 23. La3 Tc8 24. Lc5: Tc5: 25. Ta3 g5 26. fg5 hg5 27. Sf3 Sc6 28. h3 Kg7 29. Kf2 f6 30. Sd4 Kf7 31. ef6 Kf6: 32. Ke3 e5 33. Sc6: Tc6: 34. Kd2 e4 35. Le2 Ke5 36. Ke3

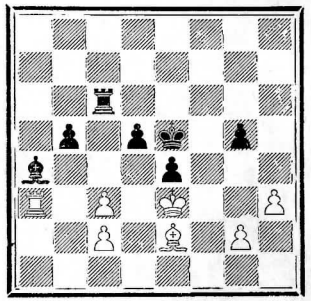

36. ... Tc3:+ 37. Tc3: d4+ 38. Kd2 dc3+ 39. Kc3: Kf4 40. Kd4 b4 41. Ld1 Ld7 42. Lh5 Lf5 43. Kc4 e3 44. Kb4: g4 45. Kc3 Kg3 46. hg4 e2. Bijeli predaje.

WAHLS—BELJAVSKI

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. c3 c5 6. Ld3 Sc6 7. Se2 cd4 8. cd4 f6 9. ef6 Sf6: 10. Sf3 Dc7 11. 0—0 Ld6 12. g3 0—0 13. Lf4 Lf4: 14. Sf4: Ld7 15. Te1 Dd6 16. Tc1 Tae8 17. Se5 g5 18. Sh5 Te7 19. Sf6:+ Tf6: 20. Lb5 Le8 21. Lc6: bc6 22. Tc5 h5 23. Dc1 Tg7 24. Sc6: Df8 25. Te2 Lc6: 26. Tc6: Df7 27. Tce6:. Crni predaje.

BELJAVSKI—ANAND

Pirčevka

1. d4 d6 2. e4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0—0 6. Le3 b6 7. e5 Sg4 8. Lg1 c5 9. h3 Sh6 10. d5 Lb7 11. Dd2 Sf5 12. Lh2 de5 13. fe5 e6 14. 0—0—0 ed5 15. Sd5: Sc6 16. c3

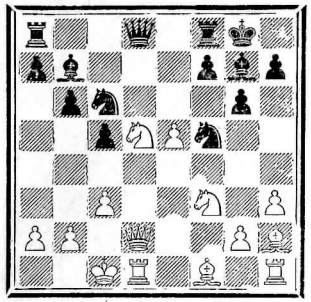

16. ... Scd4 17. Sf6+ Lf6: 18. cd4 Lg7 19. d5 c4 20. Le2 Tc8 21. Kb1 Lh6 22. Lf4 Lf4: 23. Df4: Ld5: 24. h4 c3 25. bc3 Tc3: 26. h5 Se3 27. Sg5 Dc7 28. Sh7: Tb3+. Bijeli predaje.

GELFAND—HERTNECK

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sc3 Sf6 4. Sf3 dc4 5. a4 Lf5 6. Se5 e6 7. f3 Lb4 8. e4 Le4: 9. fe4 Se4: 10. Ld2 Dd4: 11. Se4: Ld2:+ 12. Sd2: De5:+ 13. Le2 b5 14. 0—0 0—0 15. Lf3 Db2: 16. ab5 Db5: 17. Tb1 Da5 18. Kh1 Dc7 19. Sc4: Sd7 20. De2 Tab8 21. Le4 Tb1: 22. Lb1: Tb8 23.

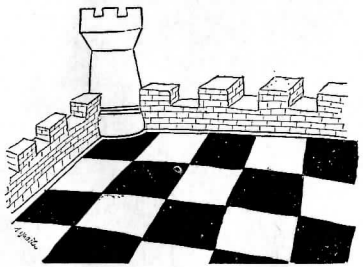

Lh7:+ Kh7: 24. Dh5+ Kg8 25. Df7:+ Kh8 26. Dh5+ Kg8 27. Df7+ Kh8 28. De6: Sf8 29. Df5 Dd7 30. Df4 Te8 31. Se5. Remi.

CHRISTIANSEN—KINDERMANN

Grünfeldova indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. cd5 Sd5: 5. e4 Sc3: 6. bc3 Lg7 7. Lc4 0—0 8. Le3 Sc6 9. Sf3 e5 10. h3 ed4 11. cd4 De7 12. 0—0 De4: 13. Te1 Df5 14. Tb1 a6 15. d5 Sa5 16. Lf1 b5 17. Lc5 Td8 18. Sh4 Dh5 19. Dh5: gh5

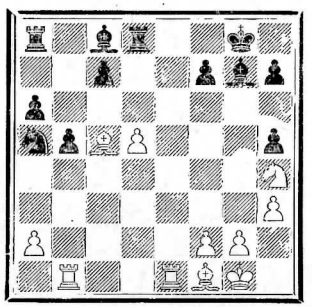

20. Le7 Td5: 21. Lb4 Le6 22. La5: c5 23. Sf3 Tc8 24. a4 c4 25. ab5 ab5 26. Tbc1 Lh6 27. Tc2 Ta8 28. Lc3 Ta3 29. Lf6 Lg7 30. Lg7: Kg7: 31. Tec1 Lf5 32. Tb2 Tb3 33. Td2 Td2: 34. Sd2: Tb2 35. Sf3 Kf6 36. Sd4 Ld7 37. f4 Td2 38. Se2 Kf5 39. Kf2 Ke4 40. g3 h4 41. Lg2+ Kf5 42. g4+ Ke6 43. Le4 h6 44. Ke3 Tb2 45. Sc3 Le8 46. Kd4 Kd6 47. Tc2 Tb3 48. Ta2. Crni predaje.

J. POLGAR—ANAND

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4: 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. de5 Le6 9. c3 Le7 10. Sbd2 Dd7 11. Lc2 Sd2: 12. Dd2: Lg4 13. Df4 Lf3: 14. Lf5 Dd8 15. Df3: Se5: 16. De2 Dd6 17. Te1 Sc6 18. Lg5 Kf8 19. Le3 g6 20. Lh6+ Kg8 21. Dg4 Df6 22. Lc2 Lf8 23. Lg5 Dd6 24. Lf4 Dd8 25. Tad1 Sa5 26. h4 c6 27. h5 Sc4 28. b3 Sd6 29. hg6 hg6

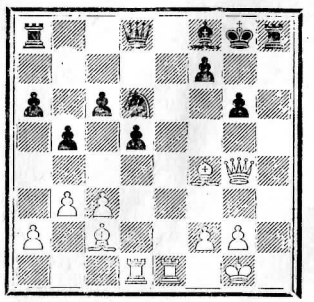

30. Lg6: fg6 31. Te6 Th7 32. Ld6: Lg7 33. Tde1 Th6 34. g3 Dd7 35. Lf4 g5 36. Lg5: Tg6 37. Df5 Te6: 38. De6:+ De6: 39. Te6: Tc8 40. Ld2 Kf7 41. Te1 c5 42. Kf1 c4 43. bc4 Tc4: 44. Tc1 Ke6 45. Ke2 d4 46. cd4 Ld4: 47. Le3 Lb2 48. Tc4: bc4 49. Kd2 Lg7 50. Kc2 Kd5 51. f3 Lf6 52. Lh6 Le5 53. g4 Ld4 54. Ld2 Lb6 55. Lc1 La5 56. a4 Ke5 57. Lg5 Kd5 58. Ld2 Lc7 59. Lc3 Lf4 60. Lf6 Lg3 61. g5 Lh4 62. Ld8 Lf2 63. g6 Ld4 64. La5 Ke6 65. Lc3. Crni predaje.

HÜBNER—Z. POLGAR

Holandska

1. c4 f5 2. d4 Sf6 3. g3 g6 4. Lg2 Lg7 5. Sc3 0—0 6. Sh3 Sc6 7. Sf4 d6 8. d5 Se5 9. Db3 c5 10. Ld2 Tb8 11. h4 h6 12. a4 a6 13. Tb1 Ld7 14. Da2 b5 15. ab5 ab5 16. cb5 Ta8 17. Db3 Da5 18. 0—0 Tfb8 19. Dc2 Lb5: 20. Sb5: Db5: 21. Lc3 Sfg4 22. Se6 Db3 23. Dc1 Sf6 24. Sc5: Db5 25. Se6 De2: 26. Sg7: Kg7: 27. Te1 Da6 28. Le5: de5 29. Te5: Ta7 30. De3 Kf7 31. Te1 Sg8 32. d6 ed6 33. Te8 Te8: 34. De8:+ Kg7 35. Ld5. Crni predaje.

ANAND—LOBRON

Pirčevka

1. e4 g6 2. d4 Lg7 3. Sc3 d6 4. Le3 c6 5. f4 Db6 6. a3 Sf6 7. Sf3 Lg4 8. Tb1 d5 9. e5 Se4 10. Se4: de4 11. h3 Le6 12. Sd2 Sd7 13. Dc1 f5 14. Se4: fe4 15. d5 c5 16. de6 De6: 17. b3 Dc6 18. Le2 0—0 19. 0—0 g5 20. fg5 Se5: 21. Tf8:+ Tf8: 22. Dd2 b6 23. Tf1 Dd6 24. Tf8:+ Kf8: 25. De1 Sg6 26. Df1+ Ke8 27. Df5 Dc6 28. Lc4 Kd8 29. Dd5+ Kc7 30. Dc6:+ Kc6: 31. Lg8 Sf8 32. Kf2 Ld4 33. Ke2 Kd6 34. Lf4+ Kc6 35. h4 b5 36. h5 e6 37. h6 Kd7 38. Lb8 a6

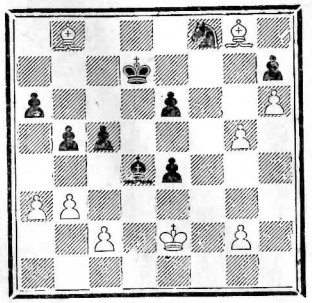

39. Lh7: Sh7: 40. g6 Sf6 41. g7 Ke8 i crni predaje.

J. POLGAR—GELFAND

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 Sbd7 7. Le2 e5 8. fe5 Se5: 9. Lg5 Le7 10. Dd2 0—0 11. 0—0 Le6 12. Sf5 Lf5: 13. Tf5: Tc8 14. Kh1 Db6 15. Tb1 Sed7 16. Ld3 Tfe8 17. Le3 Dd8 18. Tbf1 Se5 19. Ld4 g6 20. T5f4 Sfd7 21. De2 Lg5 22. T4f2 Sc6

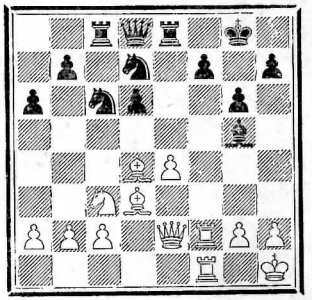

23. Lc4 Sd4: 24. Lf7:+ Kh8 25. Dd3 Sc6 26. Le8: De8: 27. Dd6: De7 28. Dd3 Sde5 29. Dh3 Te8 30. Sd5 Dd6 31. Dc3 Lh6 32. Tf7 Tf8 33. Tf8:+ Lf8: 34. Tf6 Db8 35. Te6 Lg7 36. Dc5 h5 37. Sf4 Dd8 38. Sg6:+ Kh7 39. Se5: Se5: 40. h3 Dd1+ 41. Dg1 Dd7 42. Tb6 Sf3 43. Df1 Dc7 44. Df3: Db6: 45. Dh5:+ Kg8 46. Dd5+ Kf8 47. b3 Df6 48. Kg1 Db6+ 49. Kf1 Ke7 50. Ke2 Dc7 51. c4 b6. Remi.

NUNN—KINDERMANN

Francuska

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 c5 5. a3 Lc3:+ 6. bc3 Se7 7. Sf3 Ld7 8. a4 Da5 9. Ld2 Sbc6 10. Lb5 0—0—0 11. 0—0 c4 12. Lc1 h6 13. La3 f5 14. ef6 gf6 15. Te1 Tde8 16. Sh4 Dc3: 17. Le7: Se7: 18. Ld7:+ Kd7: 19. Tb1 b6 20. Te3 Da5 21. Dg4 Sc6 22. Dg7+ Kc8 23. Sg6 Thg8 24. Df6: Dd2 25. Te6: Sd4: 26. Se7+ Kb7 27. Teb6:+ Ka8 28. Tb7. Crni predaje.

LOBRON—WAHLS

Kraljeva indijka

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. d4 0—0 5. e3 d6 6. Le2 Sbd7 7. b3 e5 8. Lb2 e4 9. Sd2 Te8 10. Dc2 De7 11. g4 h6 12. h4 g5 13. hg5 hg5 14. 0—0—0 Sf8 15. Tdg1 Sg6

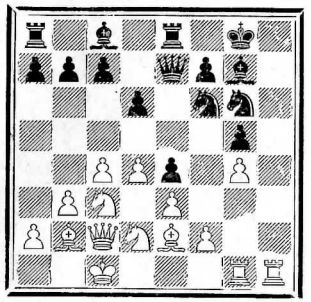

16. Th5 Sh5: 17. gh5 Lf5 18. hg6 Lg6: 19. Dd1 c6 20. Lh5 Lf5 21. Sf1 Tf8 22. d5 a6 23. Sg3 Lh7 24. Sge4: Le4: 25. Se4: De4: 26. Tg5: f6 27. Tg3 Tad8 28. Lg6 Dh4 29. Lf5 Tfe8 30. Df3 Kf8 31. Le6 Te6: 32. de6 Te8 33. Df5 Dh1+ 34. Kd2. Crni predaje.

GELFAND—Z. POLGAR

Retijevka

1. c4 e6 2. Sf3 d5 3. g3 Sf6 4. Lg2 dc4 5. Da4+ Ld7 6. Dc4: Lc6 7. 0—0 Sbd7 8. Dc2 Ld6 9. Sc3 0—0 10. a3 Sc5 11. b4 Sce4 12. Sd1

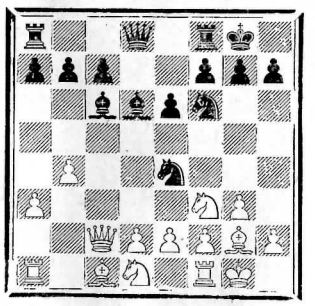

12. . . . a5 13. d3 ab4 14. de4 Le4: 15. Db3 Ld5 16. Dd3 De7 17. Se3 ba3 18. Sd5: ed5 19. Sd4 Se4 20. Sb5 Lc5 21. Le4: de4 22. Dc3 Lb4 23. Db3 Ta5 24. Sc7: Th5 25. Lf4 Lc5 26. g4 Th4 27. h3 h5 28. Sd5 De6 29. Dg3 Dd5: 30. Dh4: b5 31. Dh5: Dh5: 32. gh5 b4

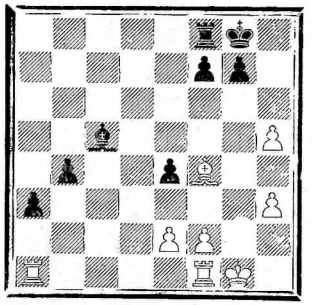

33. Tfb1 Ta8 34. Ta2 f6 35. Kf1 Kf7 36. Ld2 Ta4 37. Ke1 Ke6 38. Kd1 Kd5 39. Kc2 Kc4 40. Le3 Le3: 41. fe3 Ta5 42. h4 Ta6 43. Taa1 Ta5 44. Tb3 Tc5 45. Tab1 Kb5+ 46. Kd2 a2 47. Tb4:+ Ka5 48. h6 gh6 49. Tb8. Remi.

JUDASIN—J. POLGAR

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Dc7 5. Sb5 Db8 6. c4 b6 7. Le3 Sf6 8. Sd2 g6 9. Le2 Lg7 10. 0—0 0—0 11. 14 d6 12. Tc1 Sd7 13. Sc3 Sc5 14. Sdb1 Lb7 15. Lf3 Se6 16. Dd2 Scd4 17. Sd5 Dd8 18. Sbc3 f5 19. ef5 Sf3:+ 20. Tf3: Tf5: 21. Te1 Dd7 22. Lf2 Te8 23. g4 Tf7 24. f5 Sf8 25. Ld4 e5 26. fe6 Te6: 27. Tef1 Tf3: 28. Tf3: Ld5: 29. Sd5: Ld4:+ 30. Dd4: Dg7 31. Sf6+ Kh8 32. g5 Sd7 33. Dd5 De7 34. Sd7: Dd7: 35. Da8+ Te8 36. Tf8+ Kg7 37. De8: Dg4+ 38. Kf2 Dh4+ 39. Kf3 Dh5+ 40. Ke4 Dg4+ 41. Kd5 Dg5:+ 42. Kc6. Crna predaje.

WAHLS—JUDASIN

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0—0 Le7 8. f4 0—0 9. Lf3 Dc7 10. Le3 Sc6 11. Sc6: bc6 12. Sa4 Lb7 13. c4 c5 14. Sc3 Sd7 15. Dd2 Sb8 16. Tad1 Sc6 17. Kh1 Tfd8 18. Df2 Tab8 19. b3 Da5 20. Tc1 La8 21. Tfd1 Lf6 22. e5 de5 23. Se4 Le7 24. Lc5: Lc5: 25. Sc5: Sd4 26. Sd3 e4 27. Se5 ef3 28. Td4: Td4: 29. Dd4: Td8 30. Da7 Dd2. Bijeli predaje.

NUNN—Z. POLGAR

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 e5 6. Sdb5 d6 7. Lg5 a6 8. Sa3 b5 9. Lf6: gf6 10. Sd5 f5 11. Ld3 Le6 12. 0—0 Ld5: 13. ed5 Se7 14. Sb5: Lg7 15. Sc3 e4 16. Lc4 Sg6 17. Dh5 Lc3: 18. bc3 Df6 19. f4 0—0 20. Lb3 Tfc8 21. g4 fg4 22. Dg4: Kh8 23. Kh1 a5 24. Tae1 Tg8 25. Te4: Sh4 26. Dh3 Sf5 27. Lc4 Tg6 28. Tg1 Tag8 29. Tee1 Th6 30. Tg8:+ Kg8: 31. Dg4+ Tg6 32. Df3 Sh4 33. Df2 Kf8 34. Ld3 Tg4 35. Tf1 Sg6 36. Lg6: hg6 37. Dd4 Kg7 38. Tf3 Th4 39. Kg2 Th5 40. f5 Th4 41. fg6 Dd4: 42. cd4 Kg6: 43. c3 f5 44. Te3 Kg5 45. Te6 Tg4+ 46. Kf3 Th4 47. Td6: Th3+ 48. Ke2 Tc3: 49. Te6 Th3 50. d6 Th2:+ 51. Kd3 Th8 52. d7 Td8 53. Td6 f4 54. Ke4 Kg4 55. Tg6+ Kh5 56. Tg7 Kh6 57. Te7 Kg6 58. d5 Kf6 59. d6 Kg5 60. a4. Crna predaje.

HERTNECK—CHRISTIANSEN

Bogoljubovljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 Lb4+ 4. Sbd2 c5 5. a3 Ld2:+ 6. Dd2: 0—0 7. dc5 a5 8. g3 a4 9. Dc2 Sc6 10. Lg2 Da5+ 11. Ld2 Dc5: 12. Tc1 b5 13. cb5 Db5: 14. 0—0 Lb7 15. e4 Tac8 16. Lc3 Se7 17. Sd4 Da6 18. Tfe1 e5 19. Sf3 d6 20. Sd2 Tfe8 21. Lf1 Da8 22. Lb5 Lc6 23. Dd3 Sg6 24. Lc6: Tc6: 25. Tcd1 Dc8 26. Sf1 h5 27. Se3 Td8 28. h4 Td7 29. Td2 Se7 30. Ted1 Tb7 31. Kg2 Tb3 32. f3 Sd7 33. De2 Dc7 34. Lb4 Sc5 35. Sc4

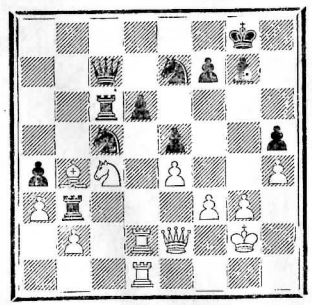

35. . . . Tb4: 36. ab4 Se4: 37. Sa5 Sd2: 38. Sc6: Sc6: 39. Dd2: Sd4 40. Dc3 Dd7 41. Kf2 g6 42. Td4: ed4 43. Dd4: Dc6 44. Ke3 Dc1+ 45. Dd2 Dg1+ 46. Kf4 Db1 47. Ke3 Dg1+ 48. Kf4 Db6 49. Dc3 d5 50. g4 hg4 51. Kg4: d4 52. Dc5 Dc5: 53. bc5 f5+. Bijeli predaje.

J. POLGAR—HÜBNER

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4: 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. de5 Le6 9. c3 Le7 10. Lc2 Lg4 11. h3 Lf3: 12. gf3 Sc5 13. f4 Dd7 14. Df3 Td8 15. Td1 f5 16. Le3 De6 17. Sd2 0—0 18. Sb3 Sa4 19. Tab1 Td7 20. Kh1 g6 21. Ld3 Lh4 22. Lf1 Tdd8 23. Lg2 Se7 24. Sd4 Df7 25. De2 g5 26. Tg1 c5 27. Sf3 Sg6 28. fg5 f4 29. Ld2 Df5 30. b3 Sb6 31. Tbe1 Tfe8 32. Lf1 d4 33. cd4 cd4 34. La5 De6 35. Tg4 Td5 36. Dd2 Sd7 37. Sh4: Sde5: 38. Lg2. Crni predaje.

LOBRON—HORT

Holandska

1. d4 f5 2. g3 Sf6 3. Lg2 e6 4. Sf3 d5 5. c4 c6 6. 0—0 Ld6 7. Lf4 Lf4: 8. gf4 0—0 9. e3 Ld7 10. Db3 Db6 11. Sc3 Le8 12. Dc2 Sa6 13. a3 Dd8 14. Kh1 Lh5 15. Sg5 De7 16. Tg1 h6 17. Sf3 Sb8 18. cd5 cd5 19. Se5 Sbd7 20. f3 Se8 21. Df2 Tc8 22. Tac1 Sd6 23. Lf1 a6 24. Ld3 Sf7 25. Tg3 Sde5: 26. de5 Tc7 27. Tcg1 Sd8 28. Th3 De8 29. Dh4 Lg6 30. Thg3 Lh5

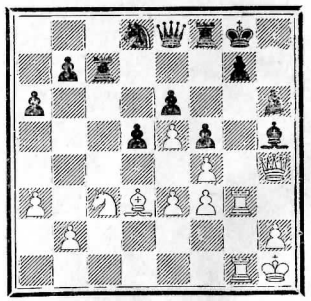

31. e4 de4 32. fe4 Kh8 33. h3 Td7 34. ef5 ef5 35. Lc4 Tc7 36. Ld5 Td7 37. Kh2 g6 38. Lb3 Se6 39. Le6: De6: 40. Tg6: Td2+ 41. T6g2 Tg2:+ 42. Tg2: Lf3 43. Tg3 Lc6 44. Se2 Kh7 45. Sd4 Dd7 46. Dh5 Df7 47. Df7:+ Tf7: 48. Sc6: bc6 49. Tc3 Tc7 50. b4 Kg6 51. Kg3 Kh5 52. Kf3 Kh4 53. Tc1 Td7 54. Tc6: Td3+ 55. Ke2 Td4 56. Ke3 Te4+ 57. Kf3 h5 58. Tf6 Tc4 59. Tf5: Tc3+ 60. Ke4 Ta3: 61. e6. Crni predaje.

GELFAND—LOBRON

Katalonka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 c6 5. g3 Sbd7 6. Lg2 dc4 7. a4 Lb4 8. 0—0 0—0 9. Dc2 De7 10. Lf4 a5 11. Tad1 Sd5 12. Lc1 Ld6 13. Se4 b5 14. Sfg5 f5 15. Sd6: Dd6: 16. e4 Sb4 17. De2 h6 18. Sh3 fe4 19. De4: Ta7 20. Sf4 Sf6 21. De2 Te8 22. Sh5 Df8 23. Sf6:+ Df6: 24. Lf4 Sd5 25. Le5 Df8 26. Le4 Td8 27. h4 Ld7 28. g4 Le8 29. f4 Tf7

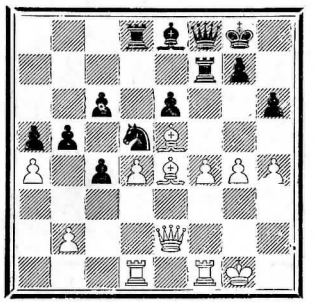

30. g5 Sf4: 31. Dh2 Sd3 32. gh6 Se5: 33. De5: gh6 34. Tf7: Lf7: 35. Kh1 Dd6 36. Df6 Kf8 37. Tf1 Td7 38. Dh8+ Ke7 39. Lg6 Dd5+ 40. Kh2 Kd6. Crni je prekoračio vrijeme.

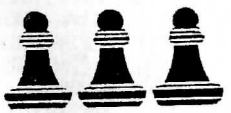

JUDASIN—GELFAND

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sc3 d6 3. g3 g6 4. d3 Lg7 5. Le3 Sc6 6. Lg2 Tb8 7. Dd2 b5 8. Sge2 Sd4 9. 0—0 b4 10. Sd1 a5 11. c3 Se2:+ 12. De2: La6 13. Te1 Sf6 14. f4 0—0 15. Sf2 a4 16. c4 Sd7 17. Tab1 b3 18. a3 Tc8 19. h4 Sb8 20. f5 Sc6 21. Tf1 Sd4 22. Dg4 Tb8 23. Sh3 Lc8 24. Kh2 Dd7 25. Ld4: Ld4: 26. h5 De8 27. hg6 fg6 28. Sg5 h6 29. Sf3 Lf6 30. Th1 Kg7 31. Kg1 g5 32. Kf2 e6

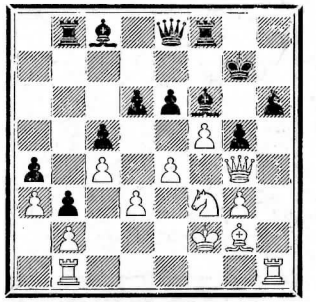

33. e5 de5 34. Th6: Kh6: 35. Th1+ Kg7 36. Sg5: ef5 37. Th7+ Kg8 38. Ld5+ Le6 39. Tg7+ Lg7: 40. Dh3 Tf6. Bijeli predaje.

WAHLS—GELFAND

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 Sbd7 7. Le2 e5 8. fe5 de5 9. Sf5 Dc7 10. 0—0 Sc5 11. Sg3 Le6 12. Lg5 Scd7 13. Sh5 Sh5: 14. Lh5: Lc5+ 15. Kh1 Sb6 16. Lg4 0—0 17. Le6: fe6 18. Dg4 Dd7 19. Se2 Sc4 20. b3 Se3 21. Le3: Le3: 22. Sg1 Tf4 23. Tad1 Dc6 24. De2 Lb6 25. Tf4: ef4 26. Sf3 Td8 27. Td8:+ Ld8: 28. Dd3 Lf6 29. a4 Dc3 30. Dc3: Lc3: 31. Sg5 e5 32. Kg1 h6 33. Se6 La5 34. Kf1 Lb6 35. a5 La5: 36. Sc5 Kf7 37. Sb7: Lb6 38. Sd6+ Ke6 39. Sf5 Kf6 40. Sd6 g5 41. h3 h5 42. Ke2 g4 43. hg4 hg4 44. Sf5 Ld4 45. Sh6 Kg5 46. Sf5 Lc5 47. Sg7 Kf6 48. Sf5 Lf8 49. Kd3 Ke6 50. c3 a5 51. Kc4 Le7 52. Kb5 Ld8 53. Kc6 g3 54. c4 f3 55. Sg3: fg2 56. Se2 Lh4 57. Kb5 Le1 58. c5 Lf2 59. Ka5: Lc5: 60. Kb5 Kd6. Bijeli predaje.

CHRISTIANSEN—J. POLGAR

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. Lg5 c5 7. d5 e6 8. Sge2 ed5 9. Sd5: Le6 10. Sec3 Sc6 11. Dd2 h6 12. Sf6:+ Lf6: 13. Lf6: Df6: 14. Dh6: Se5 15. h4 Sc4: 16. 0—0—0 Tad8 17. Lc4: Lc4: 18. h5 Dg7 19. hg6 fg6 20. Dh2 Tf6 21. e5 Tff8 22. ed6 Td7 23. Dh4 Lf7 24. Dg5 b6 25. Th6 Le8 26. Tdh1 Tf5 27. De3. Crna predaje.

ANAND—WAHLS

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 0—0 8. h3 Lb7 9. d3 d6 10. a4 Sa5 11. La2 c5 12. Sbd2 Lc8 13. Sf1 Le6 14. Se3 g6 15. Sh2 b4 16. Ld2 La2: 17. Ta2: Se8 18. Ta1 Lg5 19. Sf3 Lf6 20. c3 bc3 21. bc3 c4 22. dc4 Tc8 23. De2 Dc7 24. Tab1 Sc4: 25. Sd5 Dd7 26. Lh6 Da4:

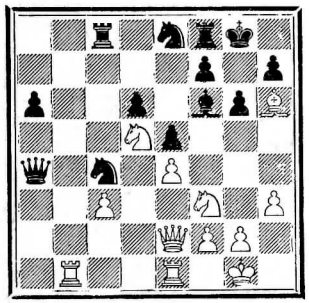

27. Sd2 Sd2: 28. Dd2: Ld8 29. Lf8: Kf8: 30. Tb7 Dc6 31. Teb1 a5 32. Dh6+ Kg8 33. Te7. Crni predaje.

Z. POLGAR—BELJAVSKI

Holandska

1. d4 f5 2. Lg5 g6 3. Sc3 d5 4. e3 Lg7 5. h4 c6 6. Ld3 Db6 7. Tb1 Sd7 8. Sf3 Sgf6 9. h5 Se4 10. hg6 hg6 11. Th8:+ Lh8: 12. Le4: fe4 13. Sh4 Kf7 14. Dg4 Sf8 15. Dg3 Le6 16. Lh6 Lf6 17. Lf8:

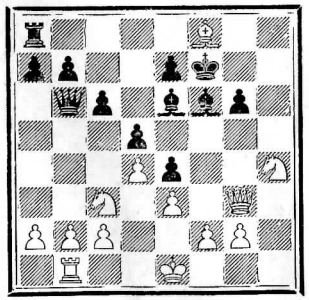

17. . . . g5 18. Lh6 gh4 19. Dh2 c5 20. Se2 Da5+ 21. Kf1 Da2: 22. Te1 Db2: 23. Lf4 h3 24. gh3 Th8 25. Sg1 cd4 26. Le5 Dc2: 27. Lf6: ef6 28. ed4 Dd3+. Bijela prèdaje.

JUDASIN—HÜBNER

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. d3 d6 6. c4 g6 7. h3 Lg7 8. Sc3 0—0 9. Le3 Sd7 10. Lc6: bc6 11. Dd2 f5 12. ef5 gf5 13. Lh6 Lh6: 14. Dh6: Df6 15. Df6: Sf6: 16. d4 e4 17. Sd2 f4 18. f3 e3 19. Sde4 Lf5 20. Ke2 Tae8 21. Sf6:+ Tf6: 22. g3 fg3 23. Tag1 Tg6 24. Tg2 Kf7 25. h4 Kf6 26. Thg1 Th6 27. Th1 Tg6 28. Sd1 Le6 29. b3

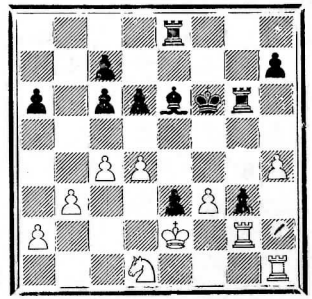

29. . . . Kf5 30. h5 Tgg8 31. h6 d5 32. c5 a5 33. Se3:+ Kf4 34. Kd2 Lc8 35. Te2 La6 36. Sg2+ Kf3: 37. Tf1+ Kg4 38. Tf4+ Kg5 39. Te3 Te3: 40. Ke3: Te8+ 41. Kf3 Te2 42. Tg4+ Kh6: 43. Tg3: Ta2: 44. Se3 Ld3 45. Sg4+ Kg7 46. Se5+ Lg6 47. Sc6: Kf6 48. Kf4 Le8 49. Se5 Te2 50. Tg8 Te4+ 51. Kg3 Lb5 52. Sg4+ Ke6 53. Th8 Td4: 54. Th7: c6 55. Th6+ Kf5 56. Th5+ Ke4 57. Kf2 Td2+ 58. Ke1 Te2+ 59. Kd1 Tg2 60. Sf6+ Kd4. Bijeli predaje.

GELFAND—ANAND

Nimcovičeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 4. Dc2 0—0 5. a3 Lc3:+ 6. Dc3: b6 7. Lg5 Lb7 8. e3 h6 9. Lh4 d6 10. f3 Sbd7 11. 0—0—0 d5 12. c5 Lc6 13. cb6 cb6 14. Kb1 Tc8 15. Tc1 Lb7 16. De1 Tc1:+ 17. Dc1: Da8 18. Ld3 a5 19. Df1 e5 20. Se2 e4 21. Lb5 Lc6 22. Sc3 ef3 23. gf3 Te8 24. Dd3 Lb5: 25. Sb5: Dc6 26. Te1 Sf8 27. Lg3 Sg6 28. Sd6 Te6 29. Tc1 Dd7 30. Sf5 Tc6 31. Tg1 Te6 32. Tc1 Tc6 33. Tg1 Te6 34. Le5 Se5: 35. de5 Te5: 36. Sg7: Tg5 37. Tg5: hg5 38. Sf5 De6 39. Sd4 De5 40. Df5 Df5:+ 41. Sf5: Kf8 42. Kc2 Sd7 43. Kc3 Se5 44. f4 gf4 45. ef4 Sg6 46. Kd4 Sf4: 47. h4 f6 48. Se3 b5 49. Sd5: Se6+ 50. Ke4 Sc5+ 51. Kd4 Se6+ 52. Ke3 Sc5 53. Sf6: Sa4 54. Sd7+ Kg7 55. b3 Sc3 56. Kd3 Sd1 57. Kd4 Kg6 58. Se5+ Kh5 59. Sc6. Crni predaje.

WAHLS—HÜBNER

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4: 6. d4 b5 7. Lb3 d5 8. de5 Le6 9. Sbd2 Sc5 10. c3 Lg4 11. Te1 Le7 12. Lc2 0—0 13. Sf1 Te8 14. h3 Lh5 15. g4 Lg6 16. Lg6: hg6 17. Se3 Dd7 18. Dd5: Tad8 19. Td1 De6 20. De6: fe6 21. Sd4 Se5: 22. f4 Sf7 23. Tf1 Lf6 24. Sec2 e5 25. fe5 Se5: 26. Sb4 Sed3 27. Sbc6 Ld4:+ 28. cd4 Td6 29. dc5 Tc6: 30. Td1 Sc5: 31. Lf4 Te4 32. Td8+ Kh7 33. Lg3 Se6 34. Td2 g5 35. Kg2 Sf4+ 36. Lf4: gf4 37. Kf2 Te3 38. Th1 Tg3 39. h4 Th6 40. h5 Tg4: 41. Td5 Tf6 42. Tc5 f3 43. Tc7: Tg2+ 44. Ke3 Te2+ 45. Kd3 Tb2:. Bijeli predaje.

GELFAND—HORT

Slavenska

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sf3 Sf6 4. Sc3 dc4 5. a4 Lf5 6. Se5 e6 7. f3 Lb4 8. e4 Le4: 9. fe4 Se4: 10. Ld2 Dd4: 11. Se4: De4:+ 12. De2 Ld2:+ 13. Kd2: Dd5+ 14. Kc2 Sa6 15. Sc4: 0—0—0 16. De5 f6 17. De3 Sc5 18. Le2 h5 19. b4 De4+ 20. De4: Se4: 21. Thd1 Td1: 22. Td1: Kc7 23. Sd2 Sd2: 24. Td2: h4 25. Lc4 Te8 26. Te2 Kd6 27. Kd3 g5 28. Td2 f5 29. Ke3+ Kc7 30. b5 Te7 31. bc6 Kc6: 32. Lb5+ Kc7 33. a5 Tf7 34. Kd4 Kd6 35. Kc4+ Kc7 36. La4 Te7 37. Td1 g4 38. Kc5 b6+ 39. ab6+ ab6+ 40. Kb4 f4 41. Lc2 Tf7 42. Le4 f3 43. gf3 gf3 44. Kc3 b5 45. Ld3 Tg7 46. h3 e5 47. Lb5: e4 48. Kd4 Kb6 49. Tb1 f2 50. Le2+. Crni predaje.

J. POLGAR—BELJAVSKI

Španjolka

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 8. c3 0—0 9. h3 Sb8 10. d4 Sbd7 11. Sbd2 Lb7 12. Lc2 Te8 13. Sf1 Lf8 14. Sg3 g6 15. b3 d5 16. ed5 Sd5: 17. de5 Sc3: 18. Dd3 Sd5 19. Lg5 Dc8 20. Dd4 Lg7

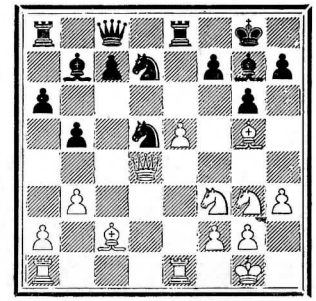

21. Sf5 gf5 22. Lf5: Te6 23. Dh4 Sf8 24. Sd4 c5 25. Tac1 Dc7 26. Se6: fe6 27. Lb1 Tc8 28. Dg3 Sg6 29. h4 Se5: 30. Lh6 Sf3+ 31. Df3: Lh6: 32. Tcd1 Dg7 33. De4 Te8 34. g3 Sf6 35. Dc2 Dc7 36. Tf1 Kh8 37. Dc3 Lg7 38. Dd2 Sd5 39. Kh2 Ld4 40. Dd3 Sf6 41. De2 Tg8 42. Td4: cd4. Bijela predaje.

LOBRON—JUDASIN

Damin gambit

1. Sf3 d5 2. d4 Sf6 3. c4 e6 4. Sc3 dc4 5. e4 Lb4 6. Lg5 c5 7. Lc4: cd4 8. Sd4: Lc3:+ 9. bc3 Da5 10. Lb5+ Sbd7 11. Lf6: Dc3:+ 12. Kf1 gf6 13. h4 Ke7 14. Th3 Da5 15. Tb1 Td8 16. Dc1 Se5 17. f4 Td4: 18. Dc5+ Td6 19. fe5 fe5 20. De5: Ld7 21. Dg5+ Kf8 22. Dh6+ Ke7 23. Dg5+ Kf8 24. Dh6+ Ke7

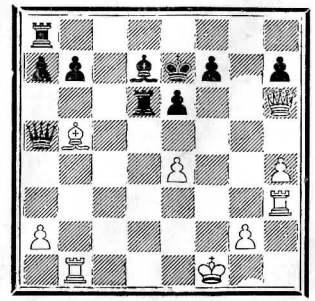

25. e5 Lb5:+ 26. Kg1 Td2 27. Df6+ Ke8 28. Tg3 Db6+ 29. Kh2 Df2 30. Dh8+ Ke7 31. Da8: Lc6 32. Tb7:+ Lb7: 33. Db7:+ Td7 34. Db4+ Kd8 35. Df8+ Kc7 36. Tc3+ Kb7 37. Dc8+ Kb6 i crni predaje.

NUNN—LOBRON

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 Sc6 6. Lg5 e6 7. Dd2 a6 8. 0—0—0 h6 9. Le3 Sd4: 10. Ld4: b5 11. f4 Lb7 12. De3 Dc7 13. Lb6 Dc6 14. Sd5 Tc8 15. Sf6:+ gf6 16. Ld3 Tg8 17. g3 d5 18. The1 Le7

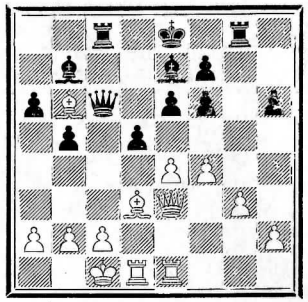

19. Df2 de4 20. Le4: De4: 21. Te4: Le4: 22. c3 f5 23. La5 Lf8 24. Da7 Lc6 25. Lb6 f6 26. Lc5. Crni predaje.

U ČAST MIGUELA NAJDORFA

BUENOS AIRES 1991.		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	BODOVI	MJESTO
1	TALJ		1	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	8 1/2	
2	GRANDA	0		1	1	1	1/2	1	0	1	1/2	1/2	0	1	1	8 1/2	
3	NOGUEIRAS	1/2	0		1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	8 1/2	1-3
4	FEDOROWICZ	1/2	0	1/2		0	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1	8	4
5	MILOS	1/2	0	1/2	1		1	1	0	1/2	1/2	0	1	1/2	1	7 1/2	
6	DOLMATOV	1/2	1/2	1/2	1/2	0		1/2	0	1/2	1/2	1	1	1	1	7 1/2	
7	ADAMS	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2		1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	7 1/2	5-7
8	CIFUENTES	1/2	1	0	0	1	1	1/2		1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	[illegible]	
9	BARBERO	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2		1/2	1	1	0	1/2	6	
10	PANNO	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2		1/2	1/2	1/2	1/2	6	8-10
11	LARSEN	1/2	1/2	1/2	0	1	0	0	1/2	0	1/2		0	1	1/2	5	
12	BOISSONNET	0	1	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	1		1	1	5	11-12
13	RICARDI	1/2	0	0	0	1/2	0	1/2	1	1	1/2	0	0		1/2	4 1/2	13
14	AMURA	0	0	0	0	0	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1/2		2 1/2	14

Legendarni **Miguel Najdorf** 15. travnja je ispunio 81. godinu života, pa je u čast još uvijek čilog i vedrog šahovskog zanesenjaka u **Buenos Airesu** organiziran jak velemajstorski turnih uz sudjelovanje 14 igrača.

Pobjedu su zajedno odnijeli bivši prvak svijeta Mihail **Talj** i velemajstori **Granda** i **Nogueires** ispred Amerikanca Fedorowicza. Pažnju pobuđuje velik neuspjeh Benta Larsena, koji se našao na samom dnu tablice.

Iz tablice turnira vidljive su ostale pojedinosti, a pogledajte i nekoliko zanimljivih ostvarenja s turnira.

TALJ — PANNO

Sicilijanka

1. e4 c5 2. Sf3 e6 3. Sc3 a6 4. d4 cd4 5. Sd4: Dc7 6. Ld3 Sc6 7. Le3 Sf6 8. 0—0 Se5 9. h3 Lc5 10. Sa4

Vrlo rijetko igran potez u odnosu na uobičajeno 10. De2. Namjera bijelog je da oslobodi put c-pješaku i zauzme prostor u centru.

10. ... La7 11. c4 d6

Pogubno bi, naravno, bilo 11. ... Sc4:? 12. Lc4: Dc4: 13. Tc1 Db4 14. Se6:! de6 15. La7: Sd7 16. Sc5! s jakom inicijativom, Fajbisovič — Litzberger, Harrachov 1967.

12. Tc1 Ld7 13. Sc3 Sd3:

Pokušaj poboljšanja igre, jer se 13. ... 0—0 14. Le2! Tfc8 15. b3 Lc5 16. f4 pokazalo perspektivnijim za bijelog, Talj — Eingorn, Soči 1986.

14. Dd3: 0—0 15. Tfd1 Tfc8

Glavna boljka crnog je slabost po d-liniji. U tu svrhu korisnije bi bilo 15. ... Tfd8, međutim na to je neugodno 16. Lg5.

16. b3 Se8

Pješaka na d6 valja zaštititi. U slučaju 16. ... Lc5 moglo bi slijediti 17. Sc2 s prijetnjom b4, a ne ide 17. ... Le3: 18. Se3: Se8 zbog 19. e5.

17. Sf3 Le3: 18. De3:

Bijeli je ostvario malu ali trajnu pozicionu prednost zahvaljujući pritisku po d-liniji i boljoj kontroli prostora.

18. ... b6?!

Oslobađa polje b7 za damu, no bolje izgleda odmah 18. ... Lc6, ne bojeći se 19. Sd5 zbog 19. ... Ld5:.

19. Df4!

Fini potez koji uzima na nišan kritična polja d6 i f7, ujedno sprečavajući planirano 19. ... Db7 zbog 20. e5! de5 21. Se5: Lc6 22. Td7!.

19. ... Lc6?!

Jedna nepreciznost vuče drugu i crni postupno zapada u nevolje. Potez u tekstu dopušta mali udar kojim bijeli pojednostavljuje igru u svoju korist. Ispravno je bilo 19. ... Td8 uz Tac8.

20. Sb5! Lb5:

U slučaju 20. ... ab5 21. cb5 Db7 22. bc6 Tc6: 23. Tc6: Dc6: 24. e5! bijeli zadržava jasnu prednost kako u slučaju 24. ... de5 25. Df7:+! Kf7: 26. Se5:+ Kf8 27. Sc6: Ta2: 28. Td7, tako i poslije 24. ... d5 25. Tc1.

21. cb5 Db7 22. Tc8: Tc8: 23. e5!

Zanimljivo je kako Talj u vrlo reduciranoj i naizgled jednostavnoj poziciji svom protivniku ne dopušta predah i inicijativa bijelog stalno raste. Sad se otvara d-linija i stvara majoritet na daminom krilu.

23. ... de5

Na 23. ... d5 jako je 24. a4! ab5 25. ab5 s daljnjom postavom skakača na d4 i eventualnim upadom na c6, pri čemu valja uočiti da crni skakač ne može dobro ući u igru.

24. Se5: Sf6

Valja spriječiti upad topa na d7. Privlačno je izgledalo 24. ... f6, ali na to bijeli može birati mirno 25. ba6 Da6: 26. Sd7 s prijetnjom Db4, a može se upustiti u žrtvu figure, koju bi Talj svakako izabrao u svojim mladim danima, putem 25. Dg4!? fe5 26. De6:+ Kh8 27. Td7 i sad na 27. ... De4 dobiva 28. Tf7!, a poslije 27. ... Db8 28. De7 h6 29. ba6 Tc1+ 30. Kh2 e4+ 31. g3, ili 27. ... Da8 28. Ta7! Db8 (Brzo gubi 28. ... Tc1+ 29. Kh2 Dd8 30. Df7 itd.) 29. Df7 h6 30. ba6 crni s figurom više ostaje sasvim paraliziran.

25. ba6 Da6: 26. Sc6!

Još jedan fini udar s krajnje neugodnim prijetnjama, koje crnom i dalje ne dopuštaju da dođe do daha.

26. ... Te8

Teško je dati dobar savjet, jer na 26. ... Da3 27. b4 bijeli obnavlja prijetnju na e7. U slučaju prirodnog 26. ... Sd5 jako je 27. Dd6! s prijetnjama 28. Se7+ Se7: 29. Dd8+!, ili 28. Td5: s prelazom u damsku konačnicu u kojoj pada

crni b-pješak. Na 26. ... Db7 moguće je 27. Dd6 Se8 (27. ... Sd5? 28. Td5:) 28. Se7+ Kh8 29. Dd7 Dd7: 30. Td7: s nadmoćnom konačnicom.

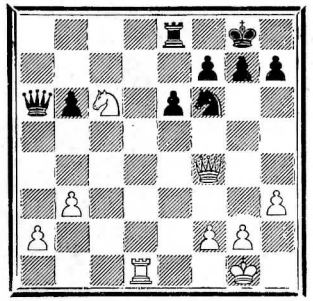

27. Dc7! De2

Crni se aktivno brani, jer vidi da je na 27. ... Sd5 Talj pripremio zamku u njegovom karakterističnom stilu: 28. Se7+! Se7: 29. Td8!!

BARBERO—LARSEN

Slavenska

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sf3 d5 4. Sc3 c6 5. e3 Sbd7 6. Dc2 Le7 7. b3 a6 8. Ld3 b5 9. 0—0 0—0 10. e4 b4 11. Sa4 de4 12. Le4: Lb7 13. Lg5 Se4: 14. Le7: De7: 15. De4: Tab8 16. c5 a5 17. Tfe1 Tbd8 18. a3 Sf6 19. Dh4 La6 20. ab4 ab4 21. Sb6 Lb5 22. Df4 Tb8 23. Se5 Tfd8 24. Te3 Tb7 25. g4 Ta7 26. Tae1 Se8 27. g5 f6 28. Sf3 Sc7 29. gf6 gf6 30. Sh4 Df7 31. Kh1 Kh8 32. Tg1 Df8

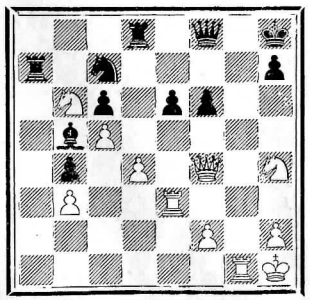

33. Sg6+ hg6 34. Th3+. Crni predaje.

(Na 29. De7: Dc8) 29. ... Kf8 30. Dd7.

28. Td8 De1+ 29. Kh2 Df2: 30. Se5

Spriječava 30. ... Sg4+ s vječnim šahom i napada točku f7 koja se više ne može braniti.

30. ... Df4+?

Posljednja greška. Jedino što je pružalo otpor bilo je 30. ... Kh8 31. Sf7:+ Kg8 32. Se5 Kh8, jer poslije 33. Db8 Td8: 34. Dd8:+ Sg8 bijeli nema mata na f7.

31. Kg1 De3+ 32. Kh1 De1+ 33. Kh2 De5:+

»Trijangulacijom« kralja bijeli je otklonio vječni šah i odbacio damu u nepovoljnu poziciju, pa je sad već bilo kasno za 33 ... Kh8 zbog 34. Db8.

34. De5: Td8: 35. Dc7 Te8 36. Db6:.

Crni predaje, jer poslije 36. ... e5 37. Kg1 e4 38. a4 e3 39. Kf1 bijeli lako dobiva.

Komentar: **E. Sindik**

LARSEN—RICARDI

Primljeni damin gambit

1. Sf3 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 d5 4. d4 dc4 5. e3 c5 6. Lc4: a6 7. a4 Sc6 8. 0—0 Le7 9. h3 cd4 10. ed4 0—0 11. Lf4 Sb4 12. Se5 b6 13. Df3 Ta7 14. Tfd1 Lb7 15. De2 Sfd5 16. Lg3 Ta8 17. Sg4 Tc8 18. Sd5: Ld5: 19. Se3 Lc4: 20. Sc4: Kh8 21. Le5 Sd5 22. Se3 Se3: 23. fe3 Lg5 24. Ta3 f6 25. Lg3 f5 26. Tb3 Dd5 27. Tb6: De4 28. Te1 f4 29. ef4 Dd4:+ 30. Lf2 Df4: 31. Ta6: Db4 32. Te6: Da4: 33. Te4 Db3 34. Ld4 h6 35. Dg4 Tcd8 36. Lc3 Db6+ 37. Kh1 Df2 38. T4e2 Df7 39. h4 Lf6 40. Tf2 Da7 41. Tef1. Crni predaje.

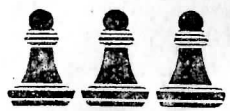

NOGUEIRAS—PANNO

Holandska

1. d4 e6 2. c4 Lb4+ 3. Sc3 b6 4. e3 Lb7 5. Se2 f5 6. a3 Ld6 7. d5 Sf6 8.

Problemski dio

Uređuje:
mr JOSIP VARGA,
dipl. oec.
41000 ZAGREB
Gračanski Mihaljevac 11

ORIGINALNI PROBLEMI

Problemi broj 401 do 406 sudjeluju u tekućem i godišnjem rješavačkom natječaju. Rješenja poslati u roku od 15 dana po objavi na adresu urednika problemskog dijela.

SUCI INFORMALNIH TURNIRA: ing. Fadil ABDURAHMANOVIĆ — dvopotezi, prof. Marjan KOVAČEVIĆ — tropotezi i Zlatko MIHAJLOSKI — višepotezi.

MIROSLAV SUBOTIĆ
Banja Luka

401

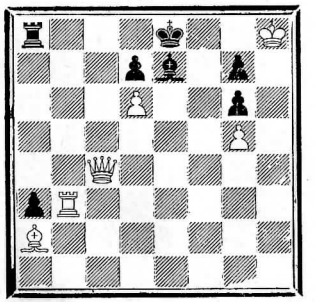

Mat u 2 6+7

EFREN PETITE
Oviedo — Španjolska

402

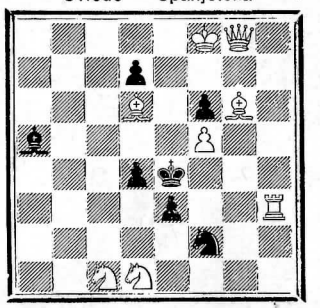

Mat u 2 8+7

LAROSE & WIEDENHOFF
Pre-St-Gervais — Francuska

403

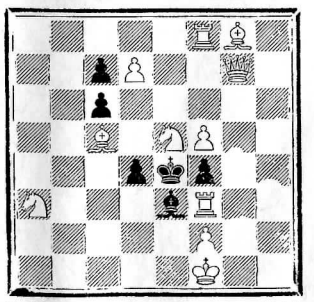

Mat u 2 11+6

MARJAN KOVAČEVIĆ
Zemun

404

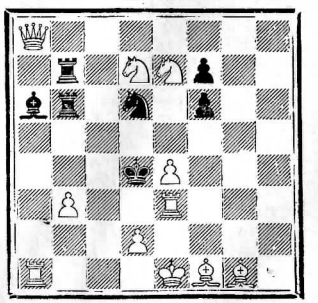

Mat u 2 11+7

PREDRAG ŽUVIĆ
Zagreb

405

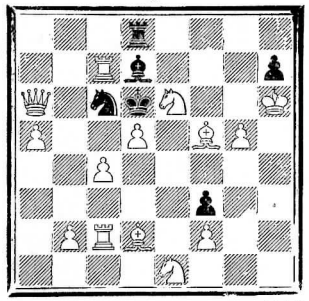

Mat u 3 14+6

MILENKO ĐUKIĆ
Osijek

406

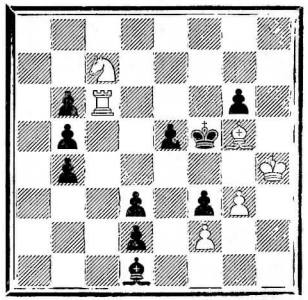

Mat u 4 6+10

REKONSTRUKCIJSKI PROBLEMI

ANTONIO PIATESI
I.n. »7 jours Bas-Rhin« 1950.

R-17

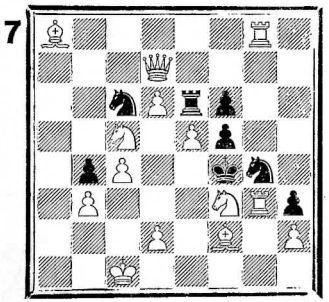

Mat u 2 14+8

MATTI MYLLYNIEMI
Themes-64'' 1985.

R-18

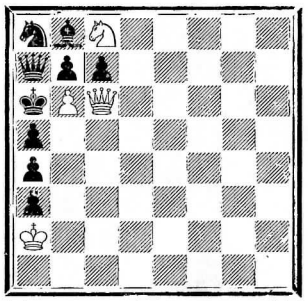

h↑2 3 sol. 4+9

Na dijagramima objavljujemo izvornike rekonstrukcijskih zadaća broj 17 i 18. Greška pri objavi u »ŠAHOVSKOM GLASNIKU« br. 1/1991. ispravljena je (ali opet s tiskarskom pogreškom) u broju 3/1991, što je vjerojatno rezultiralo slabijim odazivom. Molimo ispriku!

Maksimalni broj bodova: 6+6=12 osvojili su: mr Darko Nesek — ZG, Efren Petite — Oviedo — Španjolska, Josip Pernarić — ZG, Mato Prikril — ZG i Franjo Vuglek — Sv. Ivan Zelina. Šest bodova osvojio je Danko Bašić — Tolmin kao i ing. Pane Atanasovski — Kavadarci, oba za R—18. Rekonstrukcija Zorana Kličeka — Budinščina je nuzrješiva.

Prihvaćamo reklamaciju mr D. Neseka na prošlogodišnju rang-listu, tako da on dijeli 4—6. mjesto, a ostali natjecatelji spuštaju se za jedno mjesto niže.

REKONSTRUKCIJSKI ZADATAK BROJ 19

Rekonstruirajte TROPOTEZ s prividnom igrom: . . . 1. Sa~, Sh~ 2. Sc2↑, Sf5↑ i rješenjem: 1. Lb4! Kd4: 2. Kf4! Sa~, Sh~ 3. Sb5↑, Sf5↑.

REKONSTRUKCIJSKI ZADATAK BROJ 20

Rekonstruirajte POMOĆNI MAT U DVA POTEZA (h↑2) s prividnom igrom: 1. . . . Ta2 e4 2. 0—0↑ i rješenjem: 1. Kg2: Sf4+ 2. Kh1: 0—0—0↑.

Rok za slanje rješenja je 30 dana po objavi na adresu urednika problemske rubrike.

CAISSAS SCHLOSSBEVOHNER 4

Četvrta knjiga afirmiranog Petera KNIESTA — STANOVNICI DVORCA BOŽICE ŠAHA — što neki prevode i s riječju ZATOČENICI, nedavno je promovirana. S obzirom na dob izdavača — pa i njegovu osobnu izjavu — to je posljednja, ukoliko mlađi sljedbenici ne nastave s edicijom i ugodno ga (nas) ne iznenade.

Prije osam godina dosjetio se P. Kniest da bi bilo privlačljivo izdati knjigu o problemistima svijeta, koji se međusobno, u pravilu, osobno ne poznaju, osim preko objavljenih radova. Zamišljeno — ostvareno! Pred nama je već četvrta knjiga s 55 gostiju Caissina dvorca. U dosadašnje četiri knjige, na 589 stranica, predstavljen je 231 gost, među njima i desetoro naših. Svi imaju jednakopravan tretman: po dvije stranice za svakog i — što je osobiti kuriozum — pravo da je iskoriste kako god žele! Peter Kniest postavio je samo tehničke odrednice i molbu da svaki autor obilježi svoj prilog nečim osobnim: rukopisom, crtežom, ili bilo čim drugim. Problemisti su i inače dosjetljivi pa prilozi vrve posebnostima. To treba pregledati i uživati! Ono što je donekle zajedničko svim prilozima to je, najprije, vlastiti zbor problema, fotografija (crtež ili karikatura) gosta, njegova kratka autobiografija i hobby. Evo samo nekih nasumce odabranih prezimena »zatočenika«: Ahues, Argüelles, Avner, Bakcsi, Bunka, Dickins, Fleck, Grzeban, Hassberg, Iwanow, Kniest, Larsen, Myllyniemi, Niemann, Persson, Plaksin, Speckmann, Wenda . . . Da bi ljude cijenili, ili procjenili, potrebno ih je upoznati. Ovo je jedan od načina za to.

Cijena pojedine knjige je 20—24,50 DEM, ovisno o uvezu — broširani ili tvrdi. Može se naručiti na: PETER KNIEST, 5144 Wegberg 1, Mühltalweg 32 (Postfach 1210) pouzećem (plus poštanski troškovi) ili uplatiti na: Postgiroamt Köln BLZ 370 50, Kto-Nr. 3166 97-504, odnosno Volksbank Wegberg, BLZ 312 623 93, Kto-Nr. 48011.

RJEŠAVAČI IZ BROJA 4/1991.

Maksimalni broj bodova za probleme broj 369—374 iznosio je: 2+2+3+3+4+4=18, a osvojili su ih: Vladimir Andrejević — BG, ing. Pane Atanasovski — Kavadarci, Ivan Bender — Ljubinje, Žarko Boljević — TG, Ljubomir Branković — ZG, Andrej Cirman — LJ (U pravu ste. Suci znaju!), Milan Frelih — Tolmin, Dragan Gostić — KA, Mustafa Hodžić — ST, Rade Kažanegra — Sv. Stefan, ing. Marko Kramaršič — ŠL, Dušan Kutin — LJ, mr Milan Lazarević — Zvečan, Vjekoslav Letoš — SM, Branislav Milosavljević — BG, Franjo Mlinar — LJ (Pisao im!), mr Darko Nesek — ZG, ing. Emil Panijan — KA, Zdenko Pavlović — Sl. Orahovica, mr Milan Pejić — GS, ing. Josip Perković — SA, Josip Pernarić — ZG, Jozo Pezer — Bač. P. Selo, Zvonimr Podravec — ZG (Vidjeli ste broj 5/1991. — zadovoljni? Nažalost, rješenja iz broja 12/1990. nisam primio.), Đorđe Popović — Sl. Orahovica, Miljenko Prusac — ZD, ing. Milan Rapaić — Lički Osik (Šaljite, molim, na odvojenim papirima.), ing. Želimir Rogin — KC, Dražen Stanković — SA, Stipe Sučić — ZG, Miroslav Šarić — Ptuj (+17 bodova iz broja 3/1991.), Ivan Šikić — ZG (Nije ista logika, jer na Vaše: 1. Tb4 Tb5 2. Lg3 Da8! sve brani. Pogledajte još jednom i — usput — poštar se ljuti na »T«), Milen Špijunović — TU, Živa Tomić — SO, Ottó Tóth — Čoka, Ivan Vodopija — ZG, Josip Vrabec — Ljubija, Franjo Vuglek — Sv. Ivan Zelina, Miodrag Vuković — BG i Predrag Žuvić — ZG (Da i za vlastiti!).

Nagrade u problemsko-šahovskoj literaturi po izboru nagrađenih — izdanja »ŠAHOVSKE NAKLADE« — u vrijednosti od 80, 60 i 40 dinara, osvojili su:

1. Đorđe POPOVIĆ — Sl. Orahovica
2. Mustafa HODŽIĆ — Split
3. Vjekoslav LETOŠ — Sremska Mitrovica

Molimo nagrađene (i one iz ranijih brojeva ako ih nisu ostvarili) da se za nagrade obraćaju isključivo na: »ŠAHOVSKA NAKLADA«, 41000 ZAGREB, Bogovićeva 7/I, na ruke g. Željku KISELJAKU, direktoru. Može i na telefon: 041-273-692.

RJEŠENJA IZ BROJA 5/1991.

375 Di Scala: 1. . . . gh3 2. Dh5↑; 1. Dh5? f5!; **1. Dg7** (2. Dg4:↑) f5, Sg6 gh3 Izmijenjeni mat između prividne igre i rješenja. Naš francuski suradnik nazivlje ovu temu »PEAU ROUGE«.

376 Spiess: 1. Le6?, Dc8?, Lc8? Tc2!, Dd7!, Tc8:!; **1. Ld7** (2. Sg4↑) Dd7:, Sb2~, Tc2, g4 Tema »Balbo«.

377 Nešić: 1. . . . Sc4, f4 2. dc4↑, de4↑; 1. Sec6? (2. De5↑) Sc4, f4 2. cb6↑, g6↑, 1. . . . Lf4!; **1. Sg6** (2. De5↑) Sc4, f4 »Zagorujko« 3 × 2, a svih šest tematskih matova realizirano je s pješacima! Da li je to uopće napravljeno?

378 Bencun: 1. g4 (2 Sg6↑) De7:, fg3 e.p, hg3 e.p, Sf8 2. 0—0—0, 0—0, f8S, fe8D Tema iz »Lige problemista«. U ovom problemu većina rješavača navodi duale. Ne mogu im ih priznati jer ovaj sadržajan tropotez ima i udvostručeni »VALLODAO« task!

379 Tóth: 1. Lf7! e4, Kc6, Ke4 2. e3, Le6, Sd2+ Kc6, Kb5, Kf4, Kd5 3. Le8+, Ld7+, e3+, e4+ Odlično za prvjenac!

380 Binder: 1. Tf3:? c3 2. Tg3+ Kf7: 3. Tf3+ Kg7!; 1. . . . Kf7: 2. Tf3:+ Ke8, Kg7 3. Kc8, La4∼ 4. La4=, Le8∼ 5. Tf7=; **1. La4!** f2 2. Tg3+ Kf7: 3. Tf3+ Kg7 4. Le8 f1D/S 5. Tg3= Višepotezna iznudnica iskovana čekićem u iskusnoj ruci no 1. . . . f2 2. Tg3+ i Le8 je »dual maior« i demolira ga.

381 Binder: 1. Se4 (2. Sg5:=) Te4:, Le4:, Ke4: Dobar žrtveni uvodnik s davanjem slobodnog polja crnom kralju i iskorištavanjem »Novotnyjevog« sjecišta.

382 **Radčenko:** 1. Kf7? Kh5!, 1. f3? h5!; **1. Dg7!** Kh5, h6 2. f3, Dg6 Kameleon-eho matovi u »maljutki«. Ima li to prethodnika?

383 Panijan: 1. Sg1 Kd2/Kd4 2. Sf3+ Dobar uvodnik u tropoteznoj minijaturi, no zbog duala u 1. . . . Kc4 2. Le2+/Sf3 »ode mast u propast«!

383 Hucišvili: 1. Th4! e3 2. Sh3 gh3 3. Lc3! Iznudnica s dirigiranim otvaranjem najzakrčenijeg reda. Naš stalni suradnik iz Omutninska — piše nam — da je poslije penzioniranja »perejehal na svaju rodinu« u Chinvali. Ovo krčenje, dakle, ima simbolike!

RJEŠAVAČI IZ BROJA 5/1991.

Maksimalni broj bodova za probleme broj 375—380, tekući natječaj, iznosio je: 2+2+ +2+3+4+(5+1)=19, a za probleme broj 381—384, godišnji natječaj: 2+3+(3+1)+4= =13. Maksimalni broj bodova u tekućem natječaju osvojili su: Ivan N. Bender — Ljubinje +13, Mustafa Hodžić — ST +12, ing. Josip Perković — SA +13, Josip Pernarić — ZG +13, Dražen Stanković — SA +13 (Hvala puno!), Stipe Sučić — ZG +12, Ottó Tóth — Čoka +13 i Predrag Žuvić — ZG +12.

Ostali rješavači: Vladimir Andrejić — BG 14+12 (Titula se po Pravilniku o registraciji i kategorjzaciii priznaje samim činom objave!), Ljubomir Branković — ZG 18+13, ing. Andrej Cirman — LJ 18+13 (Ispravit ćemo.), Milan Frelih — Tolmin 14+12, Dragan Gostić — KA 14+12, Rade Kažanegra — Sv. Stefan 18+13, ing. Marko Kramaršič — ŠL 15+9, Dušan Kutin — LJ 18+13, mr Milan Lazarević — Zvečan 18+13, Vjekoslav Letoš — SM 18, Branislav Milosavljević — BG 18+13, Franjo Mlinar — LJ 18+13, ing. Emil Panijan — KA 14+12 (Strpljen — spašen!), mr Milan Pejić — GS 15+12, Jozo Pezer — Bač. P. Selo 18+12, Zvonimir Podravec — ZG 18+12, Miljenko Prusac — ZD 18+13, ing. Milan Rapaić — Lički Osik 15+12, ing. Želimir Rogin — KC 16+13 (Javite se ponovo »ŠAHOVSKOJ NAKLADI« sa željom), Miroslav Šarić — Ptuj 16+13, Milen Špijunović — TU 18+12, Ivan Vodopija — ZG 18+12, Josip Vrabec — Ljubija 14 (+4 boda iz br. 2/1991) i Miodrag Vuković — BG 18.

Nagrade u problemsko-šahovskoj literaturi — izdanja »ŠAHOVSKE NAKLADE« — po izboru nagrađenih u vrijednosti od 80, 60 i 40 dinara osvojili su:

1. Ivan N. Bender — Ljubinje
2. ing. Josip Perković — Sarajevo
3. Ottó Tóth — Čoka

RASPIS TURNIRA

»NOVA MAKEDONIJA« u svojoj problemskoj rubrici raspisuje godišnje informalne turnire za sve grupe. Radove slati na adresu urednika rubrike: ing. Georgi HADŽI-VASKOV, 91000 SKOPJE, Bulevar Kočo Racin blok IX/VI-17. Svaki sudionik dobit će kopiju objave rada i presuda turnira.

»ŠAHOVSKA NAKLADA« raspolaže još sa po nekoliko primjerka (inače) već rasprodanih problemskih edicija:

FIDE-Album 1980-82, u platnenom povezu, Din. 350,— + poštarina.

Sam Loyd: »426 izabranih problema«, Din. 220,— + poštarina.

g3 a5 9. Lg2 Sa6 10. 0—0 Sc5 11. Sb5 a4 12. Ld2 ed5

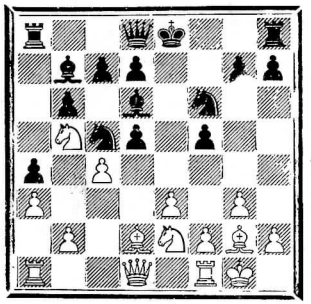

13. Lb4 Sfe4 14. Sd6:+ Sd6: 15. Ld5: De7 16. Lc5: bc5 17. Lb7: Sb7: 18. Sc3 De6 19. Sd5 Dd6 20. Dh5+ g6 21. Dh6 0—0—0 22. Dg7 Da6 23. Tfd1 c6 24. Sf4 Dc4: 25. Td7: Td7: 26. Dh8:+ Kc7 27. De8 Sd8 28. h4 Dc2 29. De5+ Kb6 30. Tf1 Sb7 31. De6 Td2 32. Df7 Db2: 33. Se6 Ka6 34. De8 Td6 35. Dc8 Ka7 36. Sc7 Td8 37. De6 Kb6 38. Se8 Dh8 39. Tb1+. Crni predaje.

LARSEN—BOISSONNET

Engleska

1. Sf3 c5 2. c4 Sc6 3. Sc3 g6 4. g3 Lg7 5. Lg2 e6 6. 0—0 Sge7 7. d3 0—0 8. Lf4 d5 9. cd5 Sd5: 10. Sd5: ed5 11. Dd2 Te8 12. Tac1 b6 13. Lh6 Df6 14. Lg7: Kg7: 15. Tfe1 a5 16. h4 h6 17. e4 de4 18. Te4: Lf5 19. Tf4 Dd6 20. h5 Tad8 21. hg6 fg6 22. Dc3+

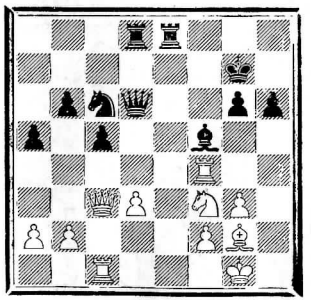

22. . . . Df6 23. Df6:+ Kf6: 24. g4 Sb4 25. gf5 Sd3: 26. Tfc4 Sc1: 27. Tc1: Kf5: 28. Lf1 g5 29. a4 g4 30. Se1 Td2 31. Lb5 Te7 32. b3 Kg5 33. Sg2 Tf7 34. Tf1 Tf3 35. Se3 g3 36. Sc4 Tdf2: 37. Tf2: Tf2: 38. Sb6: Tb2 39. Sc4 Tb3: 40. Sa5: Tb2 41. Sb7 Tc2 42. Sd6 Kf4 43. a5 h5 44. a6 h4 45. Ld7 Ta2 46. Lc8 Ke5 47. Sb5 Ta1+ 48. Kg2 Ta2+ 49. Kg1' c4 50. Kf1 Kf4 51. a7 g2+. Bijeli predaje.

GRANDA—BARBERO

Kraljeva indijka

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0—0 6. Le3 e5 7. Sge2 Sbd7 8. Dd2 c6 9. 0—0—0 a6 10. Kb1 b5 11. Sc1 Lb7 12. de5 Se5: 13. Dd6: bc4

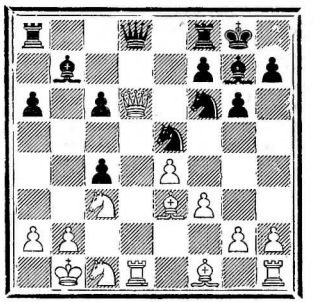

14. De5: Sd5 15. Dg7:+ Kg7: 16. ed5 cd5 17. Lc4: dc4 18. Td8: Tad8: 19. Td1 f6 20. S1e2 Td1:+ 21. Sd1: g5 22. Ld4 Kg6 23. Se3 Te8 24. Kc2 Lc8 25. Sg3 Le6 26. Se4 f5 27. Sd6 Te7 28. g3 h6 29. Kc3 Tc7 30. Le5 Td7 31. f4. Crni predaje.

MILOS—DOLMATOV

Kraljeva indijka

1. Sf3 Sf6 2. c4 g6 3. g3 Lg7 4. Lg2 0—0 5. 0—0 d6 6. Sc3 e5 7. d4 Sbd7 8. e4 c6 9. b3 ed4 10. Sd4: Te8 11. h3 Sc5 12. Te1 a5 13. Tb1 Sfd7 14. Le3 Se5 15. Te2 f5 16. ef5 gf5 17. Td2 Sf7 18. Dc2 Te3: 19. fe3 Dg5 20. Kf2 Ld7 21. Sce2 Df6 22. Sf4 Sg5 23. Kg1 Sge4 24. Le4: Se4: 25. Tg2 De5 26. Tf1 Sf6 27. Kh2 c5 28. Sd3 De4 29. Tf4 cd4 30. Te4: fe4 31. Sf4 d3 32. Dd1 Te8 33. g4 Lc8 34. g5 Sd7 35. Dh5 Te5 36. Sd5 Sf8 37. Sf6+ Kh8 38. Df7 Le6 39. Db7: d2 40. Sh5. Crni predaje.

GRANDA—AMURA

Damin gambit

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 Le7 4. Sf3 Sf6 5. Lg5 0—0 6. e3 Sbd7 7. cd5 Sd5: 8. Le7: De7: 9. Ld3 S5f6 10. 0—0 e5 11. Dc2 c5 12. Tad1 b6 13. d5 Lb7 14. d6 Dd8 15. Sg5 h6 16. Sge4 Kh8 17. Sg3 Tc8 18. Lc4 g6 19. De2 Se8 20. f4 ef4 21. ef4 Sef6 22. f5 g5 23. De7 Sg8

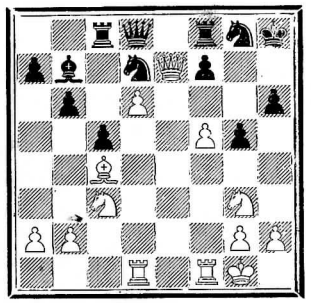

24. f6 Se7: 25. fe7 De8 26. Tde1 f6 27. ef8D+ Df8: 28. Te7 Lc6 29. Le6 Td8 30. Sh5 a6 31. Ld7: Td7: 32. Tf6: Df6: 33. Te8+. Crni predaje.

TALJ—BOISSONNET

Kraljeva indijka

1. Sf3 Sf6 2. g3 g6 3. b3 Lg7 4. Lb2 d6 5. d4 0—0 6. Lg2 Sc6 7. d5 Sb4 8. c4 c5 9. 0—0 b5 10. Sc3 bc4 11. bc4 Tb8 12. Dd2 e6 13. Tab1 ed5 14. Sd5: Sfd5: 15. cd5 Lf5 16. Lg7: Kg7: 17. Tb3 Df6 18. Sh4 Tfe8 19. Sf5:+ Df5: 20. e4 Df6 21. Tfb1 Sa6 22. Lf1 Tb3: 23. Tb3: c4 24. Te3 Tc8 25. Tc3 Sc5 26. Tc4: Tb8 27. Tb4 Tb4: 28. Db4: Df3 29. Db8 Se4: 30. Da7: Sc5 31. a4 Dd5: 32. a5 Sb3 33. a6 Sd4 34. Db7 Db7: 35. ab7 Sc6 36. f4 Kf8 37. Kf2 Ke7 38. Lg2 Sb8 39. Ld5 f6 40. h4 Kd8 41. f5 Ke7 42. Lg8 gf5 43. Lh7: Ke6 44. h5. Crni predaje.

IN MEMORIAM

† Valter Šinkovec

Kada napusti naše redove netko tko je godinama nosio breme organizacije, onda spoznajemo da mnogo toga više neće biti kao što je bilo prije. To smo slovenački šahisti uvidjeli jednog kišovitog poslijepodneva, početkom juna, kad smo se oprostili od Valtera Šinkovca, šahovskog organizatora u Sloveniji, između ostaloga 12 godina uzastopce direktora bledskih šahovskih festivala i međunarodnog suca FIDE. Među nama više neće biti stasitog i neumornog Valtera, koji je sa širokim osmijehom znao stvarati atmosferu među šahistima i organizatorima. Valter, rastanak sa tobom je težak, osjećamo da će nam nedostojati tvog radnog optimizma, koji će kao uspomena na tebe ostati među nama, tvojim prijateljima šahistima.

Perović Vojin

PRETPLATA NA SOVJETSKE ŠAHOVSKE ČASOPISE ZA 1991. GODINU

Primamo pretplatu na slijedeće časopise: »ŠAHMATNY BJULETIN«, »ŠAHMATY v SSSR«, ŠAHMATY«, Riga i »64«. Broj raspoloživih pretplata je ograničen.

Pretplata za 1991. iznosi za svaki časopis Din 720.

Pretplata se uplaćuje na žiro-račun 30102-678-3941, Šahovski savez Hrvatske, Zagreb.

SESTRE POLGAR NA ARUBI

Sestre **Polgar** neumorno putuju svijetom i praktički neprekidno sudjeluju na natjecanjima. I dok je u ožujku najstarija sestra Zsuzsa igrala na velemajstorskom turniru u San Franciscu, **Judit** i **Sofia** su stigle na Karibe u Nizozemske Antile i na otoku **Aruba** odigrale mečeve s velemajstorima **Polugajevskim** i **Sosonkom.**

Polugajevski, koji sad stalno živi u Parizu i povremeno trenira na Arubi, imao je prilično problema s petnaestogodišnjom Judit. Meč od osam partija okončan je njegovom pobjedom 5:3, međutim nakon što je Judit povela u prvoj partiji, Polugajevski je morao dobro »zapeti« ne bi li odnio pobjedu.

Opasna taktičarka, Judit je svoju snagu demonstrirala već u prvoj partiji meča:

J. POLGAR — POLUGAJEVSKI

Sicilijanka

(1. partija)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e6 7. Ld3 b5 8. Df3 Lb7 9. g4 Sc6

Polugajevski će kasnije u 5. i 7. partiji meča naći bolju obrambenu postavu: 9. ... Sfd7 10. Le3 Sc5 11. 0—0—0 Sbd7.

10. Sc6: Lc6: 11. a3 Le7 12. Le3 Sd7 13. 0—0—0 Dc7 14. h4 Db7 15. Ld4 0—0

Bolje izgleda 15. ... e5.

16. g5 Tfe8 17. h5 b4?!

Poslije ove greške napad bijelog postaje nezadrživ. Bila je posljednja prilika za 17. ... e5.

18. ab4 Db4: 19. Se2 Sc5

Sad je već kasno za 19. ... e5 20. Lc3 uz g5—g6.

20. g6 fg6 21. hg6 h6 22. Tdg1 Tac8 23. Kb1 Sd3: 24. cd3 Db3 25. Lc3 e5 26. Sc1 De6 27. De3 Lf8 28. f5 Df6 29. Le1!

Napad bijelog razvija se sam od sebe i crni je praktički već bez obrane. Slijedi efektan završni napad.

29. ... d5 30. Lh4 Dd6 31. f6 Te6 32. f7+ Kh8 33. Dg3!

Osnovno je ostvariti prijetnju Th6:+, od čega crni nema obrane.

33. ... La4 34. Lf6!

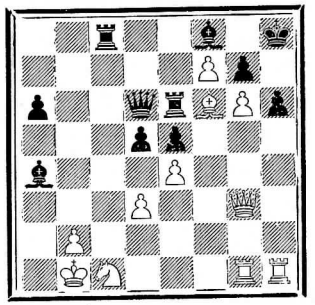

Efektan udar koji otvara mogućnost žrtve na h6 s napredovanjem g-pješaka, što odmah odlučuje. Polugajevski u očaju još vuče nekoliko poteza, otklanjajući na trenutak spomenutu prijetnju, no ona ga stiže ubrzo.

34. ... Tc1:+ 35. Tc1: Tf6: 36. Tcg1 Tf1+ 37. Tf1: de4 38. Tfg1 Dd3:+ 39. Dd3: ed3 40. Te1 Lc2+ 41. Kc1. Crni predaje.

Drugu »stranu medalje« vidimo u četvrtoj partiji meča:

POLUGAJEVSKI — J. POLGAR

Igra daminog pješaka

(4. partija)

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c3 Lg7 4. Lf4 0-0 5. Sbd2 d5 6. h3 b6 7. e3 Lb7 8. a4 Sbd7 9. Le2 Se4 10. a5 Te8 11. 0—0 e5?

Vrlo neoprezno odigrano, što Polugajevski fino obara u samo nekoliko poteza.

12. de5 Se5: 13. Le5:! Le5: 14. Lb5!

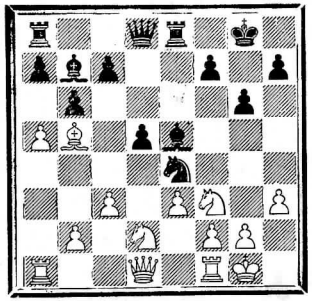

To je poenta prethodnog poteza koji je Judit ispustila iz vida. Budući da na 14. ... c6 slijedi 15. a6! cb5 16. ab7, na 14. ... Te7 ili 14. ... Te6 dobiva 15. a6 Lc8 16. Se4:, a na 14. ... Sd2: ide 15. Dd2: Te6 16. a6 Lc8 17. Se5: Te5: 18. Lc6 Tb8 19. c4 Le6 20. Tfd1, Judit je morala dati kvalitet i poslije...

14. ... Lf6 15. Le8: De8: 16. ab6 ab6 19. Ta8: La8: 20. Dc2 bijeli je realizirao materijalnu prednost u 51. potezu.

J. POLGAR — POLUGAJEVSKI

Sicilijanka

(7. partija)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cd4 4. Sd4: Sf6 5. Sc3 a6 6. f4 e6 7. Ld3 b5 8. Df3 Lb7 9. g4 Sfd7 10. Le3 Sc5 11. 0—0—0 Sbd7 12. h4 Dc7 13. Kb1 b4 14. Sce2 g6 15. h5 Lg7 16. h6 Lf6 17. g5 Le7 18. Sg3 0—0 19. The1 a5 20. Lb5 Tac8 21. Tc1

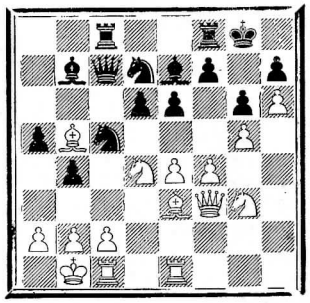

21. ... d5 22. ed5 Ld5: 23. Dg4 Tfd8 24. Le2 Sb6 25. c4 bc3 26. Tc3: Db7 27. Tc2 Se4 28. Tc8: Tc8: 29. Se4: Le4:+ 30. Ka1 Sd5 31. Lf2 Sb4 32. a3 Sc2+ 33. Sc2: Tc2: 34. Ld4 La3: 35. Tb1 Db3. Bijela predaje.

Najmlađa sestra Sofija odigrala je protiv Sosonka samo šest partija, jer je Sosonko dobio virusnu infekciju i meč je morao biti prekinut.

Doista je velika šteta da sestre Polgar uopće ne zanima sudjelovanje u borbi za titulu svjetske prvakinje, u kojoj bi imale realne šanse da gruzijskim protivnicama oduzmu dugogodišnji primat. Ovako će se sve, izgleda, završiti na više ili manje uspješnim nastupima u muškoj konkurenciji, gdje u službenim natjecanjima nemaju rezultata.

E. Sindik

HENRIQUE MECKING NAKON MNOGO GODINA

Nekoć čudo od djeteta, potom pobjednik međuzonskog turnira i kandidat za prvaka svijeta, brazilski velemajstor Mecking neočekivano i naglo je nestao sa velike šahovske pozornice svijeta. Pogođen neizlječivom bolešću, kad je sve upućivalo na najgore, Mecking je, nakon što je uzalud pokušao sve racionalno, našao utjehu u vjeri. Kako vidimo ne samo utjehu, već i ozdravljenje. Nedavno je u Sao Paolu, nakon pauze koja je trajala petnaest godina, Mecking odigrao meč protiv P. Nikolića. Izgubio je meč rezultatom 2,5:3,5 i u igri koja obostrano nije bila na osobitoj razini. No svi oni koji su od praktične igre bili odjeljeni makar samo godinu dana znaju što znači tako duga pauza u životu šahovskog majstora, ma tko on bio. Sticanje viših pozicija na šahovskoj ljestvici težak je posao, a povratak na te pozicije još je mukotrpniji, ako ne i uzaludan. Osim svih drugih teškoća koje valja prebroditi tu je i neminovni pad ambicija, osjećanje da to što čovjek radi nije tako važno kao nekoć. U tom svijetlu svakako valja gledati i na Meckingovu igru.

Zabilježit ćemo ovdje živahnu prvu partiju meča.

MECKING — P. NIKOLIĆ

Holandska

1. d4 f5 2. Sf3 Sf6 3. c4 e6 4. e3 d5 5. Le2 c6 6. 0—0 Ld6 7. b3 De7 8. Lb2 b6 9. a4 a5 10. cd5 ed5 11. La3 Lb4 12. Lb4: ab4 13. Sbd2 0—0 14. Se5 Le6 15. f4 c5 16. Tc1 Sbd7 17. Ld3 Se5: 18. fe5 Se4 19. Se4: fe4 20. Lb5 Dg5 21. Dd2 Tfc8 22. dc5 Tc5:

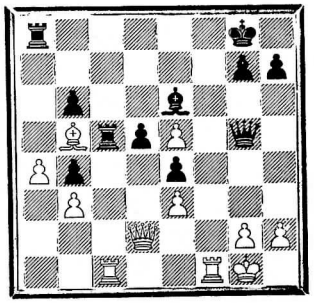

23. Ld7 De5: 24. Dd4 Dd6 25. Le6:+ 26. Tc5: bc5 27. Dc5: d4 28. Dd4: Db3: 29. a5 Dd3 30. Td1 Dd4: 31. Td4: b3 32. Tb4 Txa5 33. Txb3 Ta1+ 34. Kf2 Ta2+ 35.Kg3 Te2 36. Tb4. Remi.

D. M.

BUNDESLIGA 1991.

HJARTARSON — VAGANJAN

Damin gambit

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 d5 4. Lg5 Le7 5. e3 h6 6. Lh4 0—0 7. Tc1 b6 8. cd5 Sd5: 9. Sd5: ed5 10. Le7: De7: 11. Ld3

Smisao Korčnojeve ideje s odgađanjem razvoja kraljevog skakača sastoji se u tome da se skakaču ostavi mogućnost razvoja na elastično polje e2.

11. ... Le6

Vaganjan slijedi preporuku A. Mihaljčišina. U praksi su iskušani i drugi nastavci:

a) 11. ... Td8 12. Se2 c5 13. 0—0 La6 14. b3 Ld3: 15. Dd3: Sd7 16. Tc2 Sf6 17. Tfc1 Tac8 18. Db5 Se4 19. Sc3 Sg5 20. Sa4 s boljim izgledima, Korčnoj — Nogueiras, Luzern 1989.

b) 11. ... c5 12. Se2 Lb7 (Ili 12. ... Sd7 13. 0—0 c4 14. Lb1 Sf6 15. Sc3 Ld7 16. Dc2 g6 17. b3 b5 18. bc4 bc4 19. Tfe1 Tab8 20. f3 s prednošću, Beljavski — Bönsch, München 1990) 13. 0—0 Sd7 (Poslije 13. ... c4 14. Lb1 Sc6 15. b3 cb3 16. Db3: Dd6 17. Sf4 Tad8 18. h4 f5 19. h5! Sd4: 20. Da4 bijeli je zahvatio inicijativu, Korčnoj — Short, Rotterdam 1988) 14. Da4 Sf6 (Sumnjivo je 14. ... a6 15. Lf5! Sf6 16. Da3 g6 17. Lh3 Se4 18. dc5 Sc5: 19. Db4! Dd6 20. Tfd1 s jasnom pozicionom prednošću. Korčnoj — Beljavski, Tilburg 1986) 15. dc5 bc5 16. Da3 Tfc8 17. Tc3 Se4 18. Le4: De4: 19. Sg3 s boljom igrom, Korčnoj — Spaski, Clermont-Ferrand 1989.

12. Se2 c5 13. 0—0 Sd7 14. Sf4

A. Mihaljčišin analizira 14. Da4 c4! s protuigrom crnog. Hjartarson se, međutim, ne boji uzimanja na d4, smatrajući da će u tom slučaju doći do pritiska po otvorenoj c i e-liniji.

14. ... Sf6

To vodi poziciji s visećim pješacima, ali u slučaju 14. ... c4 15. Lb1 b5 16. f3 bijeli bi postupno pripremio nastup u centru e3—e4.

15. dc5 bc5 16. b3 a5 17. Dc2 Tac8

Crni želi u slučaju uzimanja na e6 zadržati topa na f-liniji, pa ipak

je prirodnije bilo 17. ... Tfc8 uz a5—a4 u pogodnom trenutku.

18. Se6: fe6 19. e4 d4

Ovakva rješenja nisu nikad poželjna, međutim u slučaju 19. ... a4 20. ed5 ed5 21. Lf5 uz Tfe1, ili 19. ... Dd6 20. ed5 ed5 21. Lf5 Tc7 22. Tfe1 bijeli zahvaća inicijativu.

20. De2 e5 21. g3 Kh7?!

Bijeli je pripremio f2—f4 i kako bi na 21. ... g5 opet uslijedilo 22. f4 gf4 23. gf4 ef4 24. e5 Sd5 25. Lc4 uz De4 s jakom inicijativom, crni uklanja kralja s izložene pozicije. Trebalo je, međutim, ostvariti postavu skakača na d6 putem 21. ... Se8 22. f4 Sd6 itd.

22. f4 g6 23. Tf2 h5?

Crni se »češe« na najbolnijem mjestu i time samo pogoršava poziciju vlastitog kralja. Prijetnju 24. ... Sg4 bijeli lako parira, pa je uputnije bilo 23. ... Sd7.

24. h3 h4

Ideja crnog opravdala bi se nakon 25. g4 Sd7, ili 25. gh4 Sh5 26. f5 Dh4: 27. fg6+ Kg7, ali ...

25. f5! Sh5

Vaganjan je i dalje optimistički raspoložen. Na 25. ... g5 26. gh4 gh4 27. Lc4! bijeli prodire po g-liniji, dok poslije 25. ... hg3 26. fg6+ Kg6: 27. Tf5! uz Tcf1 bijeli postiže jak napad na nezaštićenog crnog kralja.

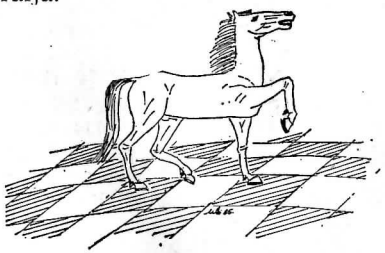

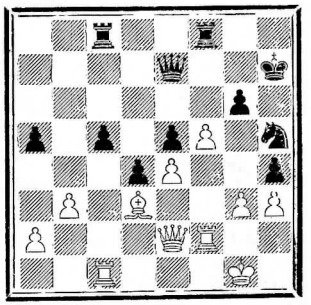

26. Dg4! Sg3:

Crni više nema izbora, jer je na 26. ... Df6 smrtonosno 27. Tcf1.

27. f6!

Možda je crni razmatrao samo 27. Dg6:+ Kh8 28. f6 Dh7, ili 27. fg6+ Kh6! s izgledima na obranu.

27. ... Tf6:

Crni traži spas u taktičkim šansama. Beznadno je 27. ... Df7 28. Dh4:+ Sh5 29. Le2 Tc6 30. Lh5: gh5 31. Tf5.

28. Tf6: Df6: 29. Dd7+!

Vidjet ćemo zašto je važan ovaj međupotez.

29. ... Kh6 30. Dc8: Sf5

Zahvaljujući međupotezu u 29. potezu sad ne ide 30. ... Df3 31. Dh8+ Kg5 32. De5:+ Kh6 33. Dh8+ Kg5 34. Tc5:+, ili 30. ... Df4 31. Dh8+ Kg5 32. Tc2 De3+ 33. Tf2 Dd3: 34. De5:+ Kh6 35. Df4+! s dobitkom.

31. Tc2! Dg5+ 32. Kh1 Dg3

Ili 32. ... De3 33. Dh8+ Kg5 34. Tg2+ Kf4 35. ef5 Dh3:+ 36. Kg1 De3+ 37. Kh2!, a ne 37. Tf2+?? Kg3.

33. Dh8+ Kg5 34. Tg2. Crni predaje.

»CERATTA«
CENTAR TRANSPORTA I TRGOVINE, ZAGREB, Frankopanska 7/I
Telefon 041 / 435-560
Telefax: 424-389

IMENA NE ZNAM

U br. 6 časopisa »British Chess Magazine« iz 1990. godine bio je objavljen napis iz povijesti šaha u Italiji. Na samom koncu članka bile su navedene tri pozicije nedavno pronađene u arhivi vojvoda od Este. Kako kazuje autor članka Franco Pratesi, one su zapisane opisnom notacijom karakterističnom za 17. stoljeće.

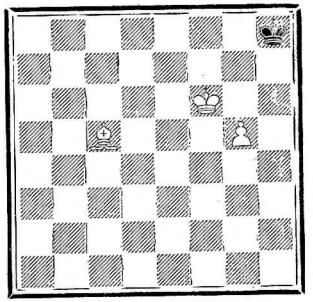

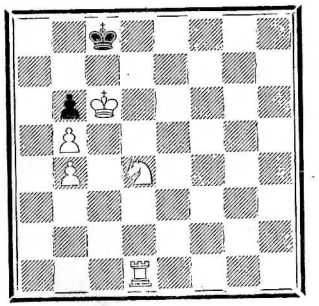

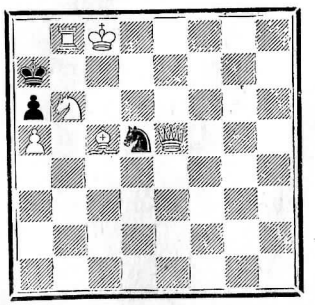

Zadaća u prvoj poziciji: bijeli igra i daje mat pješakom u 4 poteza. Navedeno je rješenje: 1. Kf7 Kh7 2. Lf8 Kh8 3. Lg7+ Kh7 4. g6 mat.

Zadaća u drugoj poziciji: bijeli igra, daje šah jednim pješakom, a matira drugim. Tu je ovakvo rješenje: 1. Sb3 Kb8 2. Td8+ Ka7 3. Sa5! ba5 4. b6+ Ka6 5. b5 mat.

Zadaća u trećoj poziciji — mat pješakom u 5. potezu. Rješenje se ne navodi. Autor pronađene pozicije ovako komentira:

»To su pozicije u kojima teškoće rješenja rastu. Čini se kao da su sastavljene kao primjeri za postavljanje zadaća. U trećoj poziciji, izgleda, postoje greške koje je čine nerješivom. Zato rješenja i nema.«

Počet ćemo odatle da je posljednja primjedba autora pogrešna: rješenje se u trećoj poziciji postiže na slijedeći način: 1. Dc7+! Sc7: 2. Ta8+ Sa8: 3. Sd7+ Sb6 4. ab6+ Ka8 5. b7 mat.

Kao što vidite, rješenje je efektno i nije jednostavno: bijeli dosljedno žrtvuje damu i topa da bi prinudio crnog skakača zauzeti polje a8. Meni se čini da ljubitelj šaha iz obitelji vojvoda od Este, ostavljajući potomcima svoje zapise, jednostavno nije mogao naći rješenja u trećoj poziciji. Zato ga nema!

Kad su bile sastavljene te pozicije? Iz autorskog teksta da se razabrati da je to bilo u 17. stoljeću. Pokušao sam na to pitanje točnije odgovoriti, utvrditi ne samo kada, već i tko ih je sastavio. Rezultat istraživanja pokazao se tako zanimljivim, da sam odlučio predložiti ga pozornosti čitatelja.

1846. godine izišao je u Parizu zbornik »najljepših šahovskih problema«. Bilo ih je dvije tisuće. Njegov autor, njemački majstor koji je živio u Francuskoj, Aaron Aleksandar, sakupio je sve najbolje što je na polju šahovske kompozicije bilo urađeno do sredine pro-

log stoljeća. Tamo sam našao sve tri pozicije bez muke.

Za prvu se u zborniku kaže da je uzeta iz sanskrta, tj, iz indijskih izvora. Istovremeno je tu naveden i problem Lollija, koji predstavlja razvoj iste ideje. Zadaća je u njemu — bijeli daje mat, ali igru počinje crni.

Pozicija: Kc6, Lh3, Pb4 — Ka8.

Rješenje je slijedeće: 1. ... Ka7 2. b5 Ka8 3. Kc7 Ka7 4. Lc8 Ka8 5. Lb7+ Ka7 6. b6 mat. Naravno, otpornije je 2. ... Kb8, no to također dopušta mat pješakom — 3. Kb6 Ka8 4. Kc7 Ka7 5. Lc8 Ka8 6. Lb7+ uz 7. b6 mat.

Uz put budi rečeno, Giambatista Lolli živio je u 17. stoljeću u Modeni, gdje su na samom koncu 16. stoljeća vojvode od Este preselili svoj dvor i gdje se do današnjih dana čuva njihova arhiva.

Za drugi se problem u zborniku A. Aleksandra kaže da je to »stratagema«. Naziv traži i objašnjenje. Radi se o tom da je 1801. godine u Parizu izišla knjiga anonimnog autora pod nazivom »Les stratagemes des echechs«. Bio je to zbornik poučnih problema. Sve pozicije uzete iz te knjige dobile su naziv stratagemi. Uz put, baš otuda je Aleksandar Petrov uzeo primjere za svoj znameniti udžbenik.

Autorom treće pozicije A. Aleksandar imenuje Damiana. To je ime prilično poznato u povijesti šahovske igre. Damiano je Portugalac. Rodom je iz malog grada Altemire, sa samog juga Pirenejskog poluotoka. Po profesiji je bio apotekar. Iz nekog razloga sudbina ga je dovela u Rim, gdje je 1512. godine na dva jezika, talijanskom i španjolskom, izdao svoj udžbenik »Questo libro è da imparare giocare a scacchi et de le partite« (Ova knjiga uči igrati šah i sadrži probleme).

Zavirivši u Damianovu knjigu, našao sam treću poziciju. Ipak, čekalo me neočekivano iznenađenje: i dvije druge pozicije su se našle u njoj!

Uostalom, čemu se tome čuditi? Poznato je da je udžbenik Portugalca bio neobično popularan ne samo u Italiji, gdje je u 16. stoljeću doživio barem 8 izdanja. Preveli su ga na francuski, engleski i njemački jezik. S punim se pravom može tvrditi da je udžbenik Damiana uvelike omogućio širenje šaha u Zapadnoj Evropi. I ljubitelj šaha koji je u arhivi vojvoda od Este sačuvao šahovske pozicije, gotovo sigurno ih je uzeo iz jednog od brojnih izdanja Damiana.

No znači li to da je probleme iz knjige sam Portugalac i sastavio? Otprilike do sredine prošlog stoljeća povjesničari su tako i predmnijevali. No pronalazak još starije knjige Lucene, izdane u Salamanki ne kasnije od 1497. godine, posve ih je zbunio: pokazalo se da je od 72 problema Damiana njih 70 pronađeno kod Lucene!

Pregledavši knjigu Lucene, ustanovio sam da su sve tri razmatrane pozicije tamo.

Španjolac Luis Ramirez Lucena smatra se prvim šahovskim teoretičarem. U svojoj knjizi »Repetition de Amores, y Arte de Ajedrez« (Ponavljanje ljubavi i vještina šahiranja) on je naveo 150 problema, kako starog, srednjevjekovnog, tako i modernog šaha. Međutim, još u 19. stoljeću holandski povjesničar van der Linde utvrdio je da su praktično svi problemi starog šaha posuđeni iz u to vrijeme vrlo rasprostranjenih zbornika problema »Bonus Socius« (Dobar drug) i »Civis Bononiae« (Građanin Bolonje). Stoga su povjesničari već tada slutili da su se Lucena i Damiano koristili još starijim izvorom. No kojim?

Tu zagonetku mi je uspjelo riješiti prije nekoliko godina. O svom istraživanju tada sam pričao čitateljima časopisa »Nauka i život«. Iz numeracije Luceninih problema utvrdio sam da temeljni izvor iz kojeg je crpio svoje probleme sadrži 96 problema. Tim se izvorom koristio i Damiano, pri čemu dva

problema, koji kod Damiana postoje a kod Lucena ih nema, također čine taj izvor. Na taj način 96+2=98.

Poznato je da je 1495. godine, približno dvije godine prije publikacije Lucene, u Valenciji na katalonskom jeziku bila izdana knjiga »Libre del jochs partits dels schachs en nomre de 100 ordenat e compost per mi Francesch Vicent« (Knjiga od sto problema sastavljenih i klasificiranih po Francesku Vicentu). Nažalost, Vicentova knjiga, prva knjiga o suvremenom šahu, primjerak koje se čuvao u biblioteci manastira Montserrat u Pirenejima, nestala je u 19. stoljeću. Dogodilo se to bilo u vrijeme napada na manastir od strane Napoleonove vojske 1811. godine, bilo za požara knjižnice 1834. godine.

S prilično stupnjem točnosti može se utvrditi da je izvor kojim su se koristili i Lucena i Damiano knjiga Vicenta. K tome, među izdanjima Vicenta i Lucene, kako je utvrdio španjolski međunarodni majstor Ricardo Calvo, postoji još jedna sveza — nakladnik im je zajednički.

A mi zaključujemo da su tri problema nađena u arhivi vojvoda od Este najvjerojatnije bila sastavljena od Francesca Vicenta, prvog kompozitora u suvremenom šahu.

(Iz pera autora, velemajstora J. Averbaha, prenosimo članak iz časopisa »Šahmati v SSSR«, br. 5.)

IZ POVIJESTI ŠAHA (I)

Iz pera velemajstora Jure Nikolca, vrsnog poznavatelja starih majstora kraljevske igre, donosimo opsežan članak o S. Tarraschu. Jure Nikolac je prije četvrt stoljeća pisao na istu temu, no vremenom je došlo i do nekih novih saznanja koje će ovim napisom podijeliti s čitateljem.

SIEGBERT TARRASCH
(1862 — 1934)

Ovaj veliki majstor, čije je najuspješnije razdoblje bilo od 1890. do 1905. godine, svojim načinom igre i shvaćanjem šaha dao je tom razdoblju glavnu oznaku. Bio je ne samo praktični igrač, nego i pisac više značajnih djela (»Moderna šahovska partija«, »Tri stotine šahovskih partija«, »Šahovska igra« i druga), koja su izvršila veliki utjecaj na suvremenike i generacije šahista koje su dolazile.

Siegbert Tarrasch rodio se u Breslau (grad u kojem se rodio i Anderssen; danas Wroclaw u Poljskoj) 5. ožujka 1862. Dok je pohađao tamošnju gimnaziju upoznao je šahovsku igru i s velikim žarom odao se proučavanju tadanje šahovske literature i praktičnim partijama. Odmah se pokazao njegov talenat za kombiniranje te sklonost otvorenoj igri i napadu.

Završivši gimnaziju otputovao je Tarrasch u Berlin s odlukom da studira medicinu. Prvi semestri nisu obećavali da će se ta odluka ostvariti. Sadržaj predavanja činio se Tarraschu dalek i težak; on se udaljavao od studija i sve više igrao šah. I tako, uloživši sve snage u šah, pripremao se za drugi kongres njemačkog šahovskog saveza. Ali čekalo ga je razočaranje; nije se uspio kvalificirati za finalni turnir.

Taj neuspjeh imao je dobre posljedice. Razočarani Tarrasch okrenuo se ponovo studiju medicine.

Uvidjevši da u Berlinu ima suviše toga što ga udaljava od ozbiljnog rada, otputovao je u gradić Halle gdje je nastavio i završio studij.

Ipak šah nije ni za vrijeme uspješnog studija sasvim ostavio, pa je 1883. u Nürnbergu osvojio naslov majstora. A odmah poslije za-

vršnih ispita nastupio je 1885. godine na međunarodnom turniru u Hamburgu. Tokom čitavog turnira izgledalo je da će biti prvi, ali zbog poraza u zadnjem kolu (protiv Blackburnea) podijelio je s Masonom, Blackburneom, Englischom i Weissom drugo do šesto mjesto, pola boda iza Günsberga.

Godine 1887. Tarrasch osniva porodicu i trajno se nastanjuje u Nürnbergu, gdje otvara i liječničku ordinaciju. U tom gradu on će ostati sve do 1914. godine. Tih godina igra i na turnirima, ali s promjenjivim uspjehom. Na međunarodnom turniru u Frankfurtu na Majni podijelio je 5. i 6. mjesto. Iduće, 1888. godine na nacionalnom majstorskom turniru u Nürnbergu bio je prvi, ali nešto kasnije u Leipzigu na turniru približno iste snage doživio je opet neuspjeh. Na tim turnirima stekao je Tarrasch neophodno iskustvo i upoznao slabe strane svog pristupa šahovskoj borbi.

Rezultat se pokazao na međunarodnom turniru u Breslau 1890, gdje je Tarrasch nadmoćno osvojio prvo mjesto ispred Burna, Miesesa i više jakih majstora. Bila je to prva u nizu njegovih uzastopnih turnirskih pobjeda.

Najprije je — nastupajući po prvi put izvan Njemačke — nadmoćno pobijedio na turniru u Manchesteru 1890. godine (1. Tarrasch 15½ bodova od 19 mogućih, 2. Blackburne 12½, 3—4. Mackenzie i Bird 12, 5—6. Mason i Gunsberg 11½ itd.). Po završetku tog turnira ponudio je šahovski klub u Havani organizaciju meča Steinitz — Tarrasch za prvenstvo svijeta. Tarrasch međutim nije prihvatio ponudu, obrazlažući svoje odbijanje time što ne može na više mjeseci napustiti svoju liječničku praksu. Da je prihvatio poziv i pobijedio, historija modernog šaha izgledala bi drugačije.

Nakon pobjede na nešto slabijem turniru u Dresdenu 1892. Tarrasch je iduće godine ipak igrao meč, ali sa Čigorinom u Petrogradu. Meč se igrao na deset pobjeda, a u slučaju rezultata 9 : 9 trebao se prekinuti i smatrati neriješenim.

Borba je bila teška i odigrano je mnogo sadržajnih partija. Rezultat je u jednom trenutku bio 8 : 5 za Tarrascha, pa je izgledalo da će Čigorin izgubiti. Ali Tarrasch je tada popustio, pa je konačni rezultat bio 9 : 9 uz četiri remija.

I u slijedećoj 1894. godini Tarrasch je igrao odlično. Pobijedio je vrlo dobrog berlinskog majstora Walbrodta čak sa 7 : 0 uz jedan remi i postigao je četvrtu uzastopnu turnirsku pobjedu u Leipzigu. Ali iste godine Lasker pobjeđuje Steinitza i postaje prvak svijeta. Rezultati turnira tokom slijedećih godina pokazali su da Tarraschevi izgledi za osvajanje prvenstva svijeta nisu više veliki; Lasker je imao više uspjeha. Na velikom turniru u Hastingsu 1895. rezultat je bio: 1. Pillsbury 2. Čigorin, 3. Lasker 4. Tarrasch 5. Steinitz, a slijedeće godine, na jednako jakom turniru u Nürnbergu, Lasker je opet bolji: 1. Lasker 2. Maroczy 3—4. Pillsbury i Tarrasch.

Poslije toga dugo ne vidimo Laskera i Tarrascha na istom turniru. U Budimpešti 1896. Tarrasch je doživio neuspjeh zauzevši tek osmo mjesto. Ali u Beču 1898. igra odlično i osvaja (poslije meča s Pillsburyjem) prvu nagradu.

Slijedeći turnir igrao je Tarrasch tek nakon četiri godine, 1902. u Monte Carlu. Zbog neuigranosti izgubio je mnogo bodova u prvim kolima i na kraju podijelio 5—7. mjesto. Međutim, iduće godine, opet u Monte Carlu, pobjeđuje na dvokružnom turniru ispred Maroczyja, Pillsburyja, Schlechtera, Teichmanna i drugih. Te godine šalje Laskeru izazov na meč za prvenstvo svijeta. Prema postignutom dogovoru meč je trebao početi u jesen 1904. godine. Na žalost, Tarrasch doživljava nezgodu: ozbiljnu povredu zbog pada. Meč se morao odgoditi.

Godine 1905. Tarrasch sudjeluje na dvokružnom turniru u Ostendeu.

Prvo mjesto zauzima Maroczy, a Tarrasch dijeli drugo i treće s Janowskim. Iste godine u Nürnbergu visoko pobjeđuje Marshalla u meču: 8 : 1 uz sedam remija.

I u svojim najboljim danima Tarrasch je ponekad doživljavao neuspjehe; sada oni postaju češći. 1906. godine na međunarodnom turniru u Nürnbergu on osvaja manje od pedeset posto bodova i dijeli 9—11. mjesto. Slijedeće godine u Ostendeu osvaja prvo mjesto na meč-turniru ispred Schlechtera, Marshalla, Janowskog, Burna i Čigorina. Ali to je bila njegova posljednja turnirska pobjeda.

Godine 1908. u Münchenu je konačno odigran meč za prvenstvo svijeta Lasker — Tarrasch. Deset godina ranije Tarrasch bi imao više izgleda na uspjeh; ovako, Lasker je pobijedio s 8 : 3 uz pet remija.

Došla su nova vremena, a s njima i nove ideje u šahu. To je uz poodmaklu dob bilo uzrokom sve slabijih Tarraschevih rezultata. Ipak, on je — sudjelujući na gotovo svim značajnijim turnirima do 1928. godine — ostvario veliki broj odličnih partija.

Siegbert Tarrasch umro je 17. 2. 1934. u 72. godini života.

Vukovićevo zapažanje da je Tarraschev način igre spoj Steinitzevih pozicionih saznanja i Morphyjeve metode u otvorenoj igri najbolja je polazna točka na putu upoznavanja Tarrascha. Za razliku od Steinitza, Tarrasch je uvijek težio otvorenoj igri. Toga se držao u otvaranju i kad je imao crne figure. Zbog toga je kao jedinu ispravnu obranu protiv daminog gambita priznavao onu koja danas nosi njegovo ime: 1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sc3 c5 4. cd5 ed5. U španjolskoj partiji igrao je s crnima otvorenu varijantu 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Se4:, a ponekad i 3. ... f5. Odbacivao je zatvorene sisteme kao što je npr. Čigorinova varijanta 1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. 0—0 Le7 6. Te1 b5 7. Lb3 d6 (iako je baš tu varijantu više puta sam igrao), jer je crni Le7 pasivan i zatvoren pješakom d6, a osim toga crni ima manje prostora u središtu: »Svaka stisnuta pozicija nosi u sebi klicu poraza«.

Tarrasch je bio najjači u proračunavanju taktičkih i kombinacionih mogućnosti i težio je pozicijama u kojima je ta njegova sposobnost najviše dolazila do izražaja. Obrambene strategijske planove nije volio. Prava snaga njegove igre pokazivala se u provedbi napadačkih planova koja je zahtijevala otkrivanje i iskorištavanje tih mogućnosti. Evo nekoliko primjera.

TARRASCH — SCHIFFERS

Francuska

(Beč 1898)

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Le7 5. e5 Sfd7 6. Le7: De7: 7. Sb5

Težu igru ima crni nakon 7. Dd2 0—0 8. f4 a6 9. Sf3 c5 10. g3 (Tarrasch — Lovcki, Breslau 1912), ali su kasnije partije pokazale da energično 8. ... c5 9. Sf3 Sc6 10. g3 f6 daje crnom dobru igru. Zato je najprirodnije i najbolje 7. f4 0—0 8. Sf3. Potez 6. h4 tada još nije bio poznat.

7. ... Sb6 8. c3 a6 9. Sa3 c5

Ovdje je dobro 9. ... f6.

10. Sc2 Sc6 11. f4 cd4

Na ovom mjestu može se primijeniti Maroczyjev plan 11. ... Ld7 te Sa4 i b7—b5. Odigrani potez umanjuje mogućnosti protuigre crnog.

12. cd4 Ld7 13. b3 Tc8 14. Dd2 0—0 15. Sf3 f5

Dolazilo je u obzir 15. ... f6 ili a5, ali ni odigrani potez nije loš. Prije nego što bijeli provede g2—g4 crni će doći do igre na daminom krilu.

16. Ld3 Tc7?

Crni ne nalazi ideju 16. ... a5! uz Sb4 (na 17. a3 naravno a4 18. b4 Sa7). Bijeli ne bi mogao nesmetano pripremati napad na kraljevu krilu.

17. 0—0 Kh8

Crni kao da je uvjeren da stoji slabije i da mu ne ostaje ništa osim pasivne obrane. Još nije bilo kasno za 17. ... a5 iako vrijeme koje je bijeli dobio ne prolazi bez traga, nego — kako je Tarrasch učio — prelazi u snagu pozicije bijelog. Na primjer 18. Tac1 Tfc8 19. Se3 Sb4 20. Tc7: Tc7: 21. Lb1 Lb5 22. Tf2 i bijeli dolazi s 23. g4 do opasne inicijative.

18. Kh1 Le8

Nakon 18. ... a5 19. Tac1 i dalje kao u upravo navedenoj varijanti bijeli dolazi na g-liniju jedan potez ranije. Od ovog trenutka dalje ne vidi se gdje je crni mogao boljom igrom spasiti partiju.

19. h3 Sa7 20. a4

Bijeli naravno ne dopušta 20. ... Lb5.

20. ... Sc6 21. g4 g6 22. a5

Inače bi nakon 22. Tg1 a5 uz Sb4 crni još više ometao nastup bijelog na kraljevom krilu.

22. ... Sc8 23. Tg1 S6a7 24. Tg3 fg4

Crni se ne može nadati ničemu dobrom od ove izmjene, alj tu ni drugi planovi ne zadovoljavaju. Nejštadt navodi slijedeću varijantu: 24. ... Lb5 25. gf5 gf5 26. Lb5: Sb5: 27. Tag1 Sc3 28. Dg2! De8 (ili 28. ... Dd8 29. Sg5 De8 30. Se6: De6: 31. Tc3:) 29. Tg7 Te7 (ili 29. ... Dd8 30. Sh4 Se4 31. Th7:+ Th7: 32. Sg6+) 30. Dg5 Se4 31. 31. Dh6 Sf2+ 32. Kh2 Sg4+ T1g4:.

25. hg4 Lb5

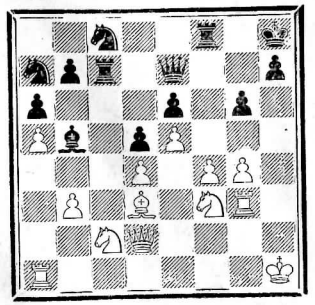

26. f5!

Energičan potez koji je zahtijevao dalekosežan i točan proračun. Bijeli je morao tako igrati jer bi inače crni s Ld3: i Sb5 došao do protuigre.

Crni sad ima više mogućnosti. Nejštadt navodi 26. ... ef5 27. gf5 gf5 28. Tag1 Ld3: 29. Dd3: f4 30. Tg4 s opasnim napadom bijelog (npr. 30. ... Sb5 31. Df5 Sc3 32. e6 ili 30. ... Sc6 31. Df5 Sd8 32. Sb4). Umjesto 27. ... gf5 moguće je i 28. ... Ld3: 29. f6, nakon čega za crnog dolazi u obzir jedino 29. ... Tf6: 30. ef6 Dd6 31. Se5 Lc2:. Bijeli tu ne bi postigao prednost putem 32. f7 Df8 (ne 32. ... Df6 33. Tf3! Le4 34. Sg6:+! a ni 32. ... Kg7 33. Tf1 Df8 34. Df4) 33. Df4 Lf5 34. Sg6:+ hg6 35. Dc7: Sd6. Ali 32. Tf1! Df8 33. Dh2! Sd6 34. Tg6:! Sf7: 35. Dh4 dobiva.

26. ... Ld3: 27. f6!

To je sad još jače nego u upravo navedenoj varijanti, jer crnom smeta pješak e6. Nakon 27. ... Tf6: 28. ef6 Dd6 29. Se5 Lc2: slijedi sada 30. Dh6 Le4+ 31. Kh2 Tg8 32. Tf1 (Nejštadt) i crni nema obrane od 33. f7+.

27. ... De8 28. Dd3: Sb5 29. Sg5 Tc3 30. Dc3:!

Tarrasch ovim opovrgava vlastitu tvrdnju da žrtva figure ili pješaka nije gotovo nikada potrebna u pravilnom vođenju napada. Ovdje on žrtvuje i žrtva je potrebna iako je napad vodio pravilno.

30. ... Sc3: 31. Tc3: h6

Ili 31. ... h5 32. Tc7.

32. Th3 Dc6

Na 32. ... h5 moguće je 33. Tg1 s prijetnjom 34. gh5 gh5 35. f7 Tf7: 35. Th5:+ (Nejštadt).

33. Th6:+ Kg8 34. Tg6:+ Kh8 35. Se1

Prijeti 36. Ta2.

35. ... Se7 36. Th6+ Kg8 37. Sg2 Dc3 38. Te1 Sc6 39. Tg6+ Kh8 40. Te3 De3: 41. Se3:. Crni predaje.

(Nastavit će se)

Šah u Jugoslaviji

HRVATSKA

PRVENSTVO ZAGREBA U ŠAHU ZA OMLADINKE

Na prvenstvu grada za omladinke nastupilo je samo 8 igračica, koje su igrale po Bergerovom sistemu. Nastupile su dvije majstorske kandidatkinje, dvije drugokategornice, a četiri učesnice su bile trećekategornice. Naravno, igračice sa najvišom titulom smatrane su i za glavne favorite prvenstva, što se pokazalo točno. Majstorske kandidatkinje Paraminski i Poljak vodile su između sebe bitku za prvakinju koja je završila u korist Paraminski Albine koja je osvojila 6 bodova i prvo mjesto, zabilježivši 5 pobjeda i dva remija. Poljak Srebrenka zaostala je iza pobjednice pola boda, zabilježivši 4 pobjede i tri remija i njih dvije su jedine učesnice prvenstva koje su turnir završile bez poraza. Sa velikim zaostatkom iza pobjednice treće mjesto osvojila je Belančić Mirela, koja je sakupila na kraju 4 boda.

Samo prvenstvo bilo je borbeno čemu su doprinijele sve učesnice, a jedina koja nije uspjela zabilježiti niti jednu pobjedu je bila Koščević Martina koja je samo dvije partije remizirala. Kompletno prvenstvo odigrano je u prostorijama ŠK »Mladost-Novogradnja«, a sudio je internacionalni majstor Bukal Vladimir.

Konačno stanje na tabeli: 1. Paraminski 6 2. Poljak 5,5 3. Belančić 4 4—5. Petković, Pozaić 3,5 6. Govedić 2,5 7. Cvetković 2 8. Koščević 1 bod

OMLADINSKO PRVENSTVO ZAGREBA U ŠAHU

U organizaciji natjecateljske komisije Šahovskog saveza Zagreba odigrano je u prostorijama ŠK »Mladost-Novogradnja« omladinsko prvenstvo grada u šahu. Prvenstvo su započela 21 omladinca a završilo 19, jer su dvojica tokom natjecanja odustala. U glavnom okupio se vrlo jaki sastav od 8 majstorskih kandidata, 4 prvokategornika, a ostali sudionici prvenstva bili su drugokategornici. Već po običaju zbog većeg broja učesnika prvenstvo se igralo po švicarskom sistemu u 9 kola.

Konačni poredak na tabeli: 1. Jušić 7 2. Bukal 6,5 3. Maravić 6 4—5. Paraminski, Kovačević 5,5 6—11. Košarić, Sljepčević, Zamostny, Ilić, Nagl, Kalinski 5 12—13. Stracenski, Ševo 4,5 14—16. Malečić, Artuković, Ljubić 4 17—18. Bartaković, Mihalinec 3,5 19. Grabner 2,5 boda.

MOMČADSKO PRVENSTVO OSNOVNIH ŠKOLA ZAGREBA U ŠAHU ZA PIONIRKE

Na momčadskom prvenstvu grada nastupilo je samo 6 ekipa osnovnih škola, a svaka ekipa sastojala se od 3 igračice. Iako se prijavio mali broj ekipa, prvenstvo je bilo vrlo borbeno o čemu svjedoči i podatak da je od svih odigranih mečeva zabilježen samo jedan remi. Već od samoga starta povela je ekipa osnovne škole »Vinko Golubić« koja bilježi 4 visoke pobjede, a samo jedan meč remizira, što im je bilo dovoljno za sigurnu pobjedu. Iza pobjedničke ekipe velika bitka vodila se za drugu poziciju između ekipa osnovne škole »Ada Prica« i ekipe »Goljaka«. U tom nadmetanju uspješnije su bile šahistkinje osnovne škole »A. Prica« koje su zauzele drugo mjesto dok je ekipa »Goljaka« bila treća. Tri prvoplasirane ekipe nagrađene su sportskim nagradama, a kompletno natjecanje odigrano je u osnovnoj školi »Petar Zrinski«.

Konačni poredak: 1. V. Golubić 11,5 2. A. Prica 9,5 3. Goljak 9 4. P. Zrinski 8 5. V. Bakarić 2 M. Gubec 2 boda.

MOMČADSKO PRVENSTVO OSNOVNI ŠKOLA ZAGREBA U ŠAHU ZA PIONIRE

Na osnovnoj školi Petar Zrinski odigrano je momčadsko prvenstvo osnovnih škola na kojem je nastupilo 29 ekipa, od čega je jedna odustala pa je natjecanje završilo 28 ekipa. Igralo se 9 kola po švicarskom sistemu, a svaka ekipa se sastojala od 4 igrača.

Konačni poredak: M. Gubec 24,5 2. I. Gošnjak 24 3. D. Domjanić 23 4. A. Cvetković 23 5. S. S. Kranjčević 22 6. 7. maj (Vrbovec) 21 7. V. Novak 20,5 8. M. Tito 20 9—11. B. Toni, V. Golubić, S. Benceković 19,5 12. Goljak 19 13. P. Zrinski 18,5 14—17. I. Meštrović, 7 sekretara SKOJ-a I. Cankar, 25. maj 18 18—19. N. L. Kozarčanin, 10. lipanj 17,5 20—22. A. Šenoa, G. Krklec, V. Bakarić 16,5 23. J. Stančić 16 24. I. Granđa 14 25. P. Končarić 13 26. Dr. M. Iveković 11,5 27. O. Keršovani 11 28. Bratstvo-Jedinstvo 7 bodova.

MEĐUNARODNI EKIPNI ŠAHOVSKI FESTIVAL

Već 34 puta za redom odigrano je vrlo popularno natjecanje među šahistima međunarodni ekipni festival. Od do sada 34 odigrana festivala ovaj u Puli bio je 21. koji se tamo igrao, a na njemu su nastupile 142 ekipe iz zemlje i inozemstva. Osim glavne muške grupe koja je igrala za prijelazni pehar i glavne ženske grupe koja je također igrala za prijelazni pehar Šahovskog saveza Jugoslavije odigran je i čitav niz službenih kao i festivalskih manifestacija. Nažalost odaziv ekipa nije bio kao ranijih godina pa se čak dogodilo da u nekim konkurencijama nisu podijeljene sve medalje i plakete zbog malog broja sudionika. Ali pođimo redom:

Prvenstvo osnovnih škola Jugoslavije za pionire

Od 8 republičkih i pokrajinskih prvaka nastupile su samo dvije ekipe koje su između sebe odigrale četveromeč. U tom nadmetanju premoćni su bili pioniri osnovne škole »Vladimir Nazor« iz Đakova koji su osvojili prvo mjesto sa 14 bodova, dok su

pioniri osnovne škole »Stane Žagar« iz Krapine osvojili samo 2 boda, a igralo se na 4 ploče.

Prvenstvo osnovnih škola Jugoslavije za pionirke

Pionirke su bile uspješnije od pionira, jer je od predviđenih 8 ekipa došlo 4 pa se igralo dvokružno, a svaka ekipa brojila je 3 člana. Nakon 6 odigranih kola pobjedila je ekipa pionirki osnovne škole »Stari trg« ob Kolpi sa solidnom prednošću od 3 boda.

Konačni poredak: 1. OŠ »Stari Trg« (ob Kolpi) 13 2. OŠ »Ivan Muher« (Smederevska Palanka) 11 3. OŠ »Kraiške brigade« (Opora — Novi Travnik) 7,5 4. OŠ Dr »Branimir Marković« (Ravna Gora) 4,5 boda.

4. Ekipno prvenstvo Jugoslavije za omladince

Također potpuni podbačaj jer su došle samo dvije ekipe koje su odigrale dvokružno, a pobijedili su omladinci ŽŠK »Metalna« (Maribor) sa osvojenih 5,5 bodova, dok su omladinci ŠK »Buje« iz Buja osvojili 2,5 boda, a ekipe su brojile po 4 igrača.

4. Ekipno prvenstvo Jugoslavije za omladinke

Kod omladinki situacija nije bila ništa bolja, jer su nastupile samo 3 ekipe koje su odigrale 6 kola, a igrale su na dvije ploče. Bitku za prvo mjesto vodile su ekipe DTV »Partizan« (SP Polskava) i ŠK »Radnički« (Kikinda), dok je ekipa ŠK »OKI« iz Zagreba bila daleko najslabija. Borba za primat završena je mrtvom trkom između Partizana i Radničkog ali je po meč bodovima za pobjednika proglašena ekipa Partizana.

Konačni plasman: 1. DTV »Partizan« (SP. Polskava) 5,5 2. ŠK »Radnički« (Kikinda) 5,5 3. ŠK »OKI« (Zagreb) 1 bod.

4. Otvoreno ekipno prvenstvo Jugoslavije za srednje škole — muške ekipe

I ovdje su došle svega 3 ekipe, a svaka ekipa se sastojala od 4 igrača. Odigrano je 6 kola a plasman je slijedeći: 1. CUO 14. travanj (Valpovo) 12 2. OC Tesla (Zagreb) 8,5 3. OC 9. maj (Aleksandrovac) 3,5 boda.

4. Otvoreno prvenstvo Jugoslavije za srednje škole — ženske ekipe

Kao i kod muških ekipa tako i kod ženskih došle su samo 3 ekipe, a igralo se na dvije ploče i to 6 kola uz slijedeći poredak: 1. MŠK »Zmaj« (Zemun) 5,5 2. SŠC »Ptuj) 4,5 3. ZOC (Zagreb) 2 boda.

Osim ovih službenih natjecanja odigran je i festivalski dio koji se igrao 7 kola po švicarskom sistemu. U muškoj konkurenciji igralo se u 8 grupa (Pula i Medulin), a u ženskoj konkurenciji bila je samo jedna grupa. Nakon interesantnih borbi konačni plasman po grupama je slijedeći:

I grupa — muški: 1. Centrotextil (Beograd) 20,5 2. Bosna-Hidrogradnja (Sarajevo) 20 3. NIP Politika (Beograd) 17 4. Zrak (Sarajevo) 16,5 5. Vektor (Novosibirsk) 15,5 6. PTT (Sarajevo) 14,5 7—11. 6. april (Ilijaš), Liezen Stainach (Irding), Tapolca (Tapolca), Honved SE (Tapolca), Rudar I (Kostolac) 13 12. Rinia (Priština) 12,5 13. Savez slijepih i slabovidnih Hrvatske (Zagreb) 12 14—15. Kulker (Budimpešta), Radnički (Šid) 11 16. Radnički (Kikinda) 10 bodova.

II grupa — muški: 1. Igman (Ilidž) 12 2. Sljeme I (Zagreb) 19 3. Beobanka I (Beograd) 18 4. Termoelektro (Beograd) 16,5 5. Sremac (Vojka) 15 6—7. Elektrodistribucija (Beograd), Sljeme II (Zagreb) 15 8—10. PDS fabrika menjača (Hrasnica), UPI banka (Sarajevo), Novi Grad (Sarajevo) 14 11. Jugsavez Geteborg (Švedska) 13,5 12. Luka (Beograd) 9,5 13. SZS (Beograd) 7,5 14. 16. oktobar (Beograd) 5 bodova.

III grupa — muški: 1. Beotaxi (Beograd) 17,5 . ŠSD Velenje I 17 3. Rudar (Kostolac) 16 4—6. Nova oprema (Slovenjgradec), Tehnometal-Vardar (Skoplje) Sever (Subotica) 15,5 7—8. Napred (Beograd), Rudar (Prijedor) 14,5 9—11. Stari Graničar (Struga). Socijalno (Novi Sad), Beobanka II (Beograd) 12,5 12—13. Transjug (Rijeka), Mozart II (Salzburg) 12 14—15. Radovljica (Bled), Kijevo (Sarajevo) 11,5 bodova.

IV grupa — muški: 1. Slovenjgradec 19 2. EPS (Beograd) 18 3. Ljubljanska banka 18 4. Rafinerija (Pančevo) 15,5 5. VIK (Sarajevo) 15 6. Velenje II 14,5 7. Železničar (Beograd) 14 8—11. USO Orce Nikolov (Skoplje), Večernej novosti (Beograd), Fužinar II (Ravne), Bičevje (Ljubljana) 13,5 12. Fužinar I (Ravne) 12,5 13—14. ESV Asko Admira (Villach), BSV Bad (Bleiberg) 11 15. RIF-ASK (Slazburg) 10 bodova.

V grupa — muški: 1. NAP I (Novi Sad) 20,5 2. Koševo (Sarajevo) 17 3. D. D. Livnica (Kikinda) 17 4. Centrotrans III (Sarajevo) 15,5 5. Metalna I (Maribor) 15 6. Duvan (Velika Plana) 13,5 7. Panonija 7,5 8. TIPPO (Maribor) 6 bodova.

VI grupa — muški: 1. Sava (Kranj) 17,5 2. ŠDI (Maribor) 17 3. Styria Kleine zeitung (Graz) 17 4. CIV Slovenije (Ljubljana) 13,5 5. Metalna II (Maribor) 13 6—7. Henkel-Zlatorog (Maribor), Tvornica papira (Rijeka) 12,5 8. Saturnus (Ljubljana) 8,5 bodova.

VII grupa — muški: 1. Centrotrans (Sarajevo) 19,5 2. Comet (Slovenske Konjice) 18 3. NIT (Novi Sad) 16 4. Bežanija — Ferolux (Novi Beograd) 14 5. ESV Austrija (Graz) 13,5 6. Dalekovod II (Zagreb) 12,5 7. PTT (Maribor) 11 8. Primat (Maribor) 6 bodova.

VIII grupa — muški: 1. Kozara II (Stutgart) 22 2. ŠK Breza 19 3. Dalekovod III (Zagreb) 18,5 4. Rudnik soli Tušanj (Tuzla) 18 5. Styria Kl. Zeitung (Graz) 12,5 6. Malečnik (Maribor) 11,5 7. D. P. Autocentar (Tuzla) 8 8. Inex Lifam (Stara Pazova) 2,5 boda.

Festivalska grupa — žene: 1. ŠK Titovo Užice 11 2. ŠK Rinia (Priština) 9 3. Bačkotopolski ŠK 8,5 4. Elektrodistribucija (Beograd) 8 5. PTT (Sarajevo) 7 6. NPO Vektor (Novosibirsk) 6,5 7. LŠK Iskra (Ljubljana) 3 8. OŠ Gorišnica 3 boda.

Već po običaju festivalci su odigrali i ekipne brzopotezne turnire, a po grupama koje su nagrađene zlatnim, srebrnim i brončanim plaketama postignuti su slijedeći plasmani:

I grupa — muška: 1. Centrotekstil (Beograd) 19 2. Rudar (Kostolac) 18 3. Politika

(Beograd) 14,5, Liezen 14, 6. april 13, Rinia 12,5, Vektor 11, Radnički 10,5 bodova.

II grupa: 1. Beobanka 20, 2. Novi Grad 16, 3. Sremac 15,5, Sljeme I 15, Geteborg 13, FDS 11, Luka i Sljeme II 10,5 bodova.

III grupa: 1. Tehnometal-Vardar 28,5 2. ŠSD Velenje 27,5 3. Rudar 25,5 Sever 25,5 Beobanka II 23,5 Beotaxi 21,5 Napredak 17,5 Nova Oprema 17 Rudar 16 Socijalno 10 Mozart II 7,5 bodova.

IV grupa: 1. Rafinerija 38,5 2. Fužinar I 33,5 3. EPS 33,5 Slovenjgradec 33 Ljubljanska banka 32,5, Železničar 26, Velenje II 22, BSV BAD 20,5, Večernje novosti 20, Orce Nikolov 19,5, Admira 13. Fužinar II 12,5, Salzburg 3,5 boda.

V grupa: 1. NAP I 23,5 2. Koševo 23,5 3. Metalna I 20,5, Duvan 19, D. D. Livnica 19, Centrotrans III 14,5 boda.

VI grupa: 1. Henkel 14 2. ŠDI 13 3. Tvornica papira 12, Sava 9,5 Metalna II 9, Saturnus 2,5 boda.

VII grupa: 1. Centrotrans 33,5 2. Bežanija-Ferolux 25,5 3. ESV Austrija 21,5, NIT, PTT 13,5, Primat 12,5 bodova.

VIII grupa: 1. Kozara II 28,5 2. Dalekovod III 17,5 3. ŠK Breza 17,5 Rudnik soli 12,5, Inex-Lifam 4 boda.

Festivalska grupa — žene: 1. PTT 6,5 2. Titovo Užice 6, 3. Bačkotopolski ŠK 6, NPO 5,5, LŠK 4, Elektrodistribucija 2 boda.

KUP NATJECANJA ZAGREBA U ŠAHU ZA MUŠKE I ŽENSKE EKIPE

U kupu Zagreba učestvovalo je ukupno 23 ekipe od čega je 20 bilo muških, a samo 3 ženske ekipe. Možda je za slab odaziv muških ekipa krivo mjesto igranja, jer se igralo u Podsusedu u Sportskoj dvorani Sutinska vrela, dotle za ženske ekipe nema opravdanja jer se igralo u centru grada, što znači da klubovi nisu zainteresirani za ženski šah.

Kup za ženske ekipe: Nastupile su 3 ekipe koje su igrale svaka sa svakom a ekipa se sastojala od 3 igračice. Već u prvom kolu sastali su se glavni favoriti Oki i Akademičar. U tom meču predvođene Špan Majom akademičarke su slavile pobjedu od 2:1 i time najavile kandidaturu za ukupnog pobjednika. Ekipa Okija iako poražena ne gubi nadu i u drugom kolu visoko sa 3:0 pobjeđuje Ris-Vrapče i čeka rasplet u meču između Akademičara i Ris-Vrapča. Da bi bio ukupni pobjednik Akademičar u tom meču treba osvojiti 2,5 boda što se i ostvaruje pa je tako ekipa Akademičara zasluženo osvojila prvo mjesto.

Konačni plasman: 1. Akademičar 4,5 2. Oki 4 3. Ris-Vrapče 0,5 boda.

Kup za muške ekipe: Kup za muške ekipe igrao se po švicarskom sistemu u 7 kola, a svaka ekipa sastojala se od 4 igrača. Glavni favorit ekipa PTT »Zagreb« već od prvoga kola zaigrala je oštro i beskompromisno na prvo mjesto koje je donosilo pravo igranja na republičkom Kupu. Iz kola u kolo bilježe visoke pobjede što im je donijelo sigurno vodstvo na tabeli i prvo mjesto sa prednošću od čak 4 boda ili jednoga cijeloga meča. Ta superiorna igra zagrebaša obeshrabrila je ostale ekipe, koje nisu imale nikakove šanse za prvo mjesto, pa su jedva čekale kraj Kupa, a neke kao Akademičar i Franck II nisu ni došle na posljednje 7 kolo.

Konačni plasman: 1. PTT Zagreb 22,5 2. Polet-slijepi 18,5 3. Zagreb-Montaža 17,5 4. Oki 16 5. MIOC 16 6. Naftaplin 15,5 7. Podsused 15 8. OC Nikola Tesla 15 9. Samobor 14,5 10. Tekstilac 14,5 11. Franck I 14 12. Dubrava 14 13. Jedinstvo (Mala Mlaka) 14 14. Maksimir 13,5 15. Amadeus 13 16. Akademičar 12 17. Pliva 11,5 18. DFK Podsuked 8,5 19. Franck II 7,5 20. KB Dr. M. Stojanović 7,5 bodova.

SENIORSKO PRVENSTVO ZAGREBA U ŠAHU ZA 1991. GODINU

Zbog pomanjkanja prostorija Šahovskog saveza Zagreba seniorsko prvenstvo grada odigrano je u prostorijama šahovskog kluba »Standard-Konfekcija« koje su u potpunosti odgovarale za odigravanje tako značajnog takmičenja. Pravo nastupa imalo je 6 igrača sa polufinala grada Zagreba te svi majstorski kandidati kao i igrači sa višim titulama. Tako se na ovogodišnjem prvenstvu okupilo 44 igrača i to 1 IM, 6 igrača I kategorije, a svi ostali su bili majstorski kandidati. Prvenstvo se igralo po švicarskom sistemu Fidina varijanta u 9 kola. Iako vrlo jakog sastava prvenstvo je bilo neočekivano borbeno, jer je 7 novčanih nagrada, zatim prvoj trojici troškove igranja na prvenstvu Hrvatske snosi Šahovski savez Zagreba, 9 prvih mjesta donosilo je pravo igranja na prvenstvu Hrvatske, prvenstvo se rejtingiralo, jer je nastupilo 11 rejtingiranih igrača, znači motiva je bilo na pretek.

Konačni plasman: 1. Bauk 7 2. Zečević 7 3. Lončar 6,5 4. Krištović 6,5 5—9. Jovanović, Fajdetić, Joković, Mihalinec, Vitaljić 6 10—13. B. Iveković, I. Marković, Runić, Kovačević 5,5 14—18. Heroić, R. Ćosić, Božinović, Petračić, Brajković 5 19—24. Takač, Tušek, Pauš, Ljubić, D. Devčić, Heged 4,5 25—30. Putanec, Režek, Zamostny, Pavlinić, Štetić, Globan 4 31—35. Krečak, B. Marković, Kodrnja, Marinković, Sliepčević 3,5 36—42. Gliksman, Ostojić Zelenika, Ševo, Kalinski, Kovačević, Opić 3 43. Urukalović 3,5 44. Pisonjić 2 boda.

POLUFINALE SENIORSKOG PRVENSTVA ZAGREBA U ŠAHU

Ovogodišnje polufinale grada na kojem se okupilo 60 igrača bilo je ujedno i otvoreno prvenstvo Podsuseda, a također kvalifikacija za međunarodni turnir. Naime, najboljih šest plasiranih prvokategornika i drugokategornika sticalo je pravo igranja na prvenstvu grada, dok je najbolje plasirani rejtingirani igrač kao i najbolje plasirani domaći igrač iz Podsuseda sticao pravo igranja na međunarodnom turniru. Samo polufinale igralo se u 9 kola po švicarskom sistemu. Na kraju najviše se radovao majstorski kandidat Lončar Robert, član ŠK »Zanatlijski« iz Zagreba koji je uspio sakupiti 8 bodova i osvojiti prvo mjesto.

Konačni plasman: 1. R. Lončar 8 2—4 Z. Jovanović, Brumen, Krištović 7 5—6. M. Iveković, Kranjčević 6,5 7—11. D. Devčić, Ognjan, Ljubić, Štetić, Vitaljić 6 12—15. Takač, Kodrnja, Kalinski, Kovačević 5,5 16—26. Pleško, Kelečić, Globan, Opić, Mirt, Zamostny, Ognjačević, Pišo-

nić, B. Iveković, Mikacinić, Mihalić 5 27—34. Urukalović, Mišković, Pavlinić, Kic, Bartaković, Kinez, Zečević, Mihalinec 4,5 35—41. Ševo, S. Blagojević, Marković, Šerka, Srdić, Solonar, Rančić 4 42—47. Rašin, Mesar, Marić, Mihalinčić, Žarko, Gurović 3,5 48—50. Kovačić, I. Fresl, T. Dragaš 3 51—52. Ahec, M. Fresl 2,5 52—58. Trivanović, Horvat, N. Dragaš, N. Lončar, Blašković, Petračić 2 boda. 59—60. Zelenika, Lekić 0 bodova.

INTERNACIONALNI OMLADINSK I PIONIRSKI VIKEND TURNIR U ŠAHU »PROLJEĆE 91«

U organizaciji Zagrebačkog šahovskog saveza i šah kluba »Franck« odigran je treći puta za redom internacionalni omladinski i pionirski vikend turnir. Na njemu je nastupilo 59 učesnika iz SSSR-a i naše zemlje, koji su igrali 9 kola po švicarskom sistemu, a domaćin kompletnoga natjecanja bila je osnovna škola »Anka Butorac«. Svi učesnici igrali su u jednoj grupi s time da su se posebno bodovale kako momčadski tako i pojedinačno uspjesi u pojedinim kategorijama. Sa starta je povela velika skupina sudionika vikenda koja se iz kola u kolo smanjivala da bi nakon 5 odigranih kola poveo pionir Mihalinčić Tomislav koji je jedini zabilježio svih 5 pobjeda. Naročito je dobar posao napravio kada je u 5. i 6. kolu pobijedio sovjetske predstavnike koji su također konkurirali za visok plasman i još uvijek sigurno vodio na tabeli. Za to vrijeme glavni favorit Mesarić Darko doživio je u 3. kolu neugodan poraz, ali to ga nije obeshrabrilo.

Rasplet za vrh počinje u 7. kolu kada Mihalinčić posustaje i samo remizira, dok još uvijek pionir Mesarić bilježi važnu pobjedu protiv kasnijeg pobjednika u omladinskoj konkurenciji sovjetskog predstavnika Martinjenka i približuje se vodećem na pola boda, te njihov međusobni susret u 8. kolu odlučuje o konačnom pobjedniku. Iako vodi crne figure Mesarić bilježi važnu pobjedu nad Mihalinčićem te sam preuzima vodstvo na tabeli koje više do kraja prvenstva ne ispušta, jer i u 9. posljednjem kolu bilježi pobjedu protiv sovjetskog predstavnika. Sa 8 osvojenih bodova iz 9 partija Mesarić je bio i sveukupni pobjednik što predstavlja odličan rezultat, te se na kraju potpuno zasluženo radovao. Vodeći kroz 7. kola Mihalinčić na kraju se morao zadovoljiti podjelom drugoga i trećega mjesta i to čak sa jednim bodom zaostatka iza pobjednika.

Na kraju natjecanja najboljima su podijeljeni pehari, medalje i sportske nagrade.

Konačni plasman: Mesarić 8 T. Mihalinčić, Martinjenko (SSSR) 7 Masuk (SSSR), Gvozdenović, Ljubić, Ponomarjenko (SSSR) 6,5 Rosenberg (SSSR), Kovačević Omelčenko (SSSR), Kos 6 Karlić, Malenić, Krstić, Markić, Marković, S. Paraminski, Alekseenko (SSSR), Dundović 5,5 Smolar, Gudelj, Golac, D. Stančić, Lovreković, Vratarić, Šušković, Vince 5 A. Paraminski, tSojanović, Čulić Dražetić, Rihtarić, Mađarević I. Mihalinčić 4,5 Horvačić, J. Jelić, Kovačić, Bitti, Posilović, Urbanc, A. Jambrešić, Dar. Stančić, S. Režek 4 Beler, Stričević, Krušelj, Pavičić 3,5 A. Režek, D. Jelić, Matković, Vojtjeh (ČS), Hadaš, Šušak, S. Jambrešić 3 Čuk 2,5 Čivić, Janeš, Brajković, Kožul 2 boda.

Plasman ekipno: 1. Kijev 26 2. OKI 22 3. Polet (Buševec) 21 4. OŠ I. Gošnjak 19 5. OŠ V. Nazor 19 6. Mladost-Novogradnja 18 7. Ivanić-Grad 14,5 8. OŠ I. Cankar 12,5.

Pojedinačni plasmani: pionirke: 1. Ponomarenko Olga 6,5 2. Golac Marina 5 3. Mihalinčić Irena 4,5 4. Režek Anet 3 5. Čuk Sanja 2,5 boda.

Pioniri: 1. Mesarić Darko 8 2. Mihalinčić Tomislav 7 3. Masuk Aleksei 6,5 4. Rosenberg Stanislav 6 5. Omelčenko Jurij 6 6. Kos Bruno 6 7. Malenić Dragutin 5,5 8. Krstić Uroš 5,5 9. Markić Marko 5,5 10. Marković Vjeran 5,5 11. Alekseenko Jaroslav. 5,5 12. Dundović Milan 5,5 itd.

Omladinke: Paraminski Albina 4,5.

Omladinci: 1. Martinjenko Igor 7 2. Gvozdenović Rade 6,5 3. Ljubić Ivan 6,5 4. Kovačević Blažimir 6 5. Karlić Zvijezdan 5,5 6. Paraminski Saša 5,5 bodova itd.

Vladimir Pokupec

BRANKO MRKŠIĆ POBJEDNIK

Na redovnom prvenstvu Karlovačkog šahovskog kluba za 1991. godinu sudjelovalo je 12 šahista, 1 FM, 4 MK, 3 prvokategornika, 2 drugokategornika i 2 trećekategornika. Poslije odigranih 11 kola prvo mjesto zasluženo je osvojio Fide majstor Branko Mrkšić sa 10,5 poena uz samo jedan remis, 2. Josip Tutek MK 9 poena, 3—4. 8 poena Ivan Dol i Saša Pantić, 5. Časlav Stojković 6,5, (osvojio I. kategoriju), 6. Milan Ivošević 5,5, 7. Zdravko Dotli 5, 8. i 9. Momčilo Gajić i Željko Tonković 4 poena, 10. Juraj Hrastov 3, 11. Hrvoje Hauptfeld 1,5 i 12. Nikola Cindrić 1 poen. Prvenstvo je bilo vrlo neizvjesno do zadnjeg poteza jer je Mrkšić vodio ispred Tuteka sa samo pola poena prednosti. Međutim, u zadnjem kolu Tutek gubi od Dola, a Mrkšić pobjeđuje Cindrića ne dozvolivši nikakvo iznenađenje.

ŠK »POUNJE«, KOSTAJNICA POBJEDNIK KUPA REGIJE

Pobjednik ovogodišnjeg KUP-natjecanja na području regije BKL-a Sisak — Karlovac — Gospić postao je zasluženo ŠK »Pounje« iz Kostajnice. U polufinalu pobijedili su šahisti KŠK sa 3:1, a u finalu šahiste ŠK »Kamensko«, D. Lapac sa 3,5:0,5 poena, (oni su u polufinalu bili bolji od šahista ŠK »MOL« L. Osik sa 4:0). Tako su se po prvi puta šahisti ŠK »Pounje« Kostajnica plasirali za republičko finale kupa Hrvatske u šahu za 1991. godinu.

HRVATSKA ŠAHOVSKA LIGA REGIJA — BKL

U Petrinji je u Domu JNA odigrano momčadsko prvenstvo Hrvatske lige regija BKL-a za 1991. godinu. Nastupilo je 7 momčadi, jer momčad ŠK »Metalac« nije nastupila zbog pomanjkanja financijskih sredstava. Odlukom ždrijeba u I. kolu sastali su se ŠK »INA« Sisak i KŠK Karlovac; rezultat je bio 6:6. Međutim, poslije II. kola, nakon pobjede »INE« nad »Gavrilovićem« sa 10,5:1,5, vidjelo se da je »INA« bez prave konkurencije, iako je KŠK pobijedio »Baniju« sa 9:3. Šahisti »INE« su svd ostale pobijedili, ali sa po 11:1, 11,5:0,5 i 10,5:1,5. Na kraju tablica ima slijedeći izgled: 1. ŠK »INA« Sisak 59,5 poena, 2. KŠK 47,5, 3. »Gavrilović« 43, 4. »Vojnić« 28, 5. »Pounje« 27,5, 6. ŠK »MOL« L. Osik 5,5 i 7. »Banija« 21,5 poenom. Tako su se šahisti »INE« plasirali ponovo za finale republičke lige za ovu godinu.

IZ KŠK

Na brzopoteznom šahovskom turniru KŠK Karlovac za svibanj o. g. sudjelovalo je 14 šahista. Nakon odigranih 13 uzbudljivih kola najviše uspjeha imao je Đorđe Brkić osvojivši prvo mjesto sa 12 poena. Slijede: 2. Zdravko Dotlić 10, 3. Josip Tutek 9,5, 4. Branko Mrkšić 9, 5—7. Denis Štefanac, Josip Banić i Ivan Dol 8, 8. Vaso Davidović 7, 9. Mladen Lončarić 6,5, 10. Momir Blažek 5,5, 11. Momčilo Gajić 3, 12. Milan Ivošević 2,5, 13. i 14. Goran Vitas i Željko Tonković po 1 poen.

M. Ivić

SOJA magnezij (Mg)

TABLETE
ANTISTRESNI MINERAL
kod zdravstvenih tegoba kao što su
— grčenje mišića
— srčane tegobe
— glavobolje i migrenozna stanja
— živčana razdražljivost
— tjeskobna stanja
— poremećen san

Svi ti simptomi mogu biti znaci nedostatka magnezija. U današnjim uvjetima života nedostatak tog minerala je česta pojava.

SASTAV
Soja magnezij u jednoj tableti sadrži 50 mg heliranog magnezija.
Jednostavno uzimanje — visoko doziranje!

PODRUČJA PRIMJENE
Magnezij bi obavezno trebali uzimati:
- srčani bolesnici koji uzimaju diuretike
- dijabetičari i hipertoničari
- trudnice i dojilje
- šahisti u toku priprema, a osobito prije natjecanja (antistresna preventiva)
- osobe koje redovno uzimaju alkohol

jer je kod njih potreba za magnezijem znatno povećana.

Upotreba magnezija se preporuča u sklopu liječenja:
- glavobolja i migrenoznih stanja
- slabe koncentracije, pritiska u glavi
- živčane razdražljivosti i poremećenog sna
- svih stanja grčeva i napetih mišića listova nogu, ramena, leđa i šije.

Način upotrebe: preporučuje se uzimati 3—4 MAGNEZIJ tablete prije ili nakon obroka. Preparat se može uzimati doživotno jer se i u dvostrukoj količini dobro podnosi.

Štiti od stresa ...
Za srce i živce ...

teina® **PROIZVODI — PRIRODOM DO ZDRAVLJA**

-SLAVONKA- OSIJEK

POSLOVNA ZAJEDNICA POLJOPRIVREDNIH ORGANIZACIJA I PREHRAMBENE INDUSTRIJE

Centrala: (054) 125 - 222

Telefax: 24 - 206

Telex: 28 - 364

54 000 OSIJEK

J.J. Strossmayera 4

Pošt. pret. 47

PC ZAGREB

Telefon: (041) 428 - 975

431 - 771

427 - 301

431 - 371

Telefax: 420 - 510

41000 Zagreb

Amruševa 8

MONTENEGRO *EXPRESS* BUDVA

POSLOVNICA ZAGREB

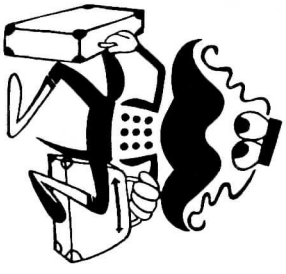

Tonic®

utemeljeno 1892

INSTANT LUTRIJA

IDOBIJ!